პროლეტარებო ყველა ქვეყნისა, შეერთდით!

კომუნისტი

საქართველოს კომუნისტური პარტიის ცენტრალური კომიტეტის, საქართველოს სსრ უმაღლესი საბჭოსა და საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭოს ორგანო

КОМУНИСТИ — ОРГАН ЦК КП ГРУЗИИ, ВЕРХОВНОГО СОВЕТА ГРУЗИНСКОЙ ССР И СОВЕТА МИНИСТРОВ ГРУЗИНСКОЙ ССР

გამოცემის 45-ე წელი. № 176 (13261) | ოთხშაბათი, 28 ივლისი, 1965 წ. | ფასი 2 კაპ.

შრომითი პატაკები

ქუთაისი. (საკ. კორ.). სალოკომოტივო დეპოს კოლექტივმა გადაჭარბებით შეასრულა ტვირთზიდვის, საშუალო სადღეღამისო გარბენის და ტექნიკური სიჩქარის ნახევარი წლის დავალება.

განვლილ პერიოდში დეპოელებმა ტყიბულ-ქუთაისის რთულპროფილიან უბანზე ქვანახშირით დატვირთული 1.098 მძიმეწონიანი ეშელონი გადაიყვანეს. გეგმის გადამეტებით გადაზიდულია 110 ათას ტონაზე მეტი სახალხო-სამეურნეო ტვირთი.

ახალციხე. (საკ. კორ.). აქატ-დიატომიტის მაღაროთა სამმართველოს კოლექტივმა აქატისა და დიატომიტის მოპოვების ნახევარი წლის გეგმა გადაჭარბებით შეასრულა და სამშობლოს 26 ათასი მანეთის ზეგეგმითი პროდუქცია მისცა.

ცხინვალი. მეტალურგის დღეს კვაისის მაღაროთასმმართველოს კოლექტივი თვალსაჩინო მიღწევებით შეხვდა.

კვაისელები ყოველწლიურად ზრდიან ტყვია-თუთიის მადნის ამოღებასა და გადამუშავებას. მათ 20 ივლისს გაანაღდეს შვიდწლედის დავალება და ჩვენი ქვეყნის ფერადი მეტალურგიის მრეწველობას გეგმის გადამეტებით მისცეს დიდძალი ტყვია-თუთიის კონცენტრატები. (ჩვ. კორ.).

PRAVDA
27 ივლისის მოწინავე

ჩვენი პრესის საქმიანი ტონისათვის

საბჭოთა პრესა ხალხისათვის არსებობს. იგი ვითარდება მისი ყოველდღიური და უშუალო მონაწილეობით. ამით გამოიხატება მისი ნამდვილი დემოკრატიზმი, მისი ხალხური ხასიათი. ჩვენს ქვეყანაში პრესაში თანამშრომლობა გახდა არა მარტო პროფესიონალი ჟურნალისტების, არამედ აგრეთვე საზოგადოებრივი კორესპონდენტების — მუშა და სოფლის კორესპონდენტების ფართო მასების, ახალი ცხოვრების მილიონობით მშენებლის საქმე.

უდავოა ჩვენი პრესის მზარდი გავლენა, საყოველთაოდ აღიარებულია ჩვენი გაზეთებისა და ჟურნალების პოპულარობა. მათი გამოსვლები კომუნისტური მშენებლობის სხვადასხვა საკითხზე გახადეგი და მახლობელია მასებისათვის. მათი ცოცხალი სიტყვა აღვიძებს აზრს, აქტიურებს მკითხველებს, მოგვიწოდებს შრომითი გმირობისათვის, გვიტაცებს მაგალითის ძალით, მხარს უჭერს ყოველივე ახალს, გაბედულს, პერსპექტიულს მასების შემოქმედებითს გამოცდილებაში.

საბჭოთა პრესამ შეიმუშავა ეკონომიური და კულტურული პრობლემების გაშუქების მრავალფეროვანი ფორმები. იგი განუყრელად დაკავშირებულია აქტივთან, წარმოების მოწინავე ადამიანებთან, მეცნიერებთან, კულტურის მოღვაწეებთან. პრესის მუშაობაში სულ უფრო მეტი მნიშვნელობა ენიჭება საზოგადოებრივ საწყისებს, რედაქციების საზოგადოებრივი საბჭოები და შტატგარეშე განყოფილებები. მუშკორთა საგუშაგოები საწარმოებში და მშენებლობებზე, საზოგადოებრივი მისაღები ოთახები. გამსჭვალული რედაქციები აქტივის მონაწილეობით დიდ საქმეებს აკეთებენ, ეხმარებიან ჩვენს გაზეთებს დროზე და საქმიანად დააყენონ თავიანთი ფურცლებზე უაღრესად საჭირბოროტო, ცხოვრებისეული საკითხები, აქტიურად შეუწყონ ხელი მათ პრაქტიკულ გადაჭრას.

ახლა უფრო მეტად, ვიდრე ოდესმე, პრესის მუშაკები, მისი საზოგადოებრივი აქტივი მოწოდებული არიან ღრმად ჩასწვდნენ საზოგადოებრივი ცხოვრების პროცესებს. უამისოდ შეუძლებელია ვიქონიოთ სერიოზული განზოგადების, იმის იმედი, რომ ბეჭდვითი სიტყვით პრაქტიკულად დავეხმაროთ ჩვენს მშრომელებს უნარიანად, საქმიანად გადაჭრან სამეურნეო-პოლიტიკური ამოცანები.

კომუნისტური პარტია და საბჭოთა მთავრობა დაუცხრომლად ზრუნავენ სახალხო მეურნეობის ყველა დარგის, კულტურის, მშრომელთა მატერიალური კეთილდღეობის შემდგომი აღმავლობისათვის. ამ საკითხებს მთავარი ადგილი ეჭირა სკკპ ცენტრალური კომიტეტის უკანასკნელი პლენუმების მუშაობაში. ისინი შეადგენენ პარტიული ორგანიზაციების საქმიანობის ძირითად შინაარსს. პრესა სკკპ ცენტრალური კომიტეტის პლენუმების გადაწყვეტილებებზე დაყრდნობით მოწოდებულია აქტიურად იბრძოლოს მეცნიერული მიდგომისათვის მეურნეობის ხელმძღვანელობაში, სამეურნეო მშენებლობის ფორმებისა და მეთოდების სრულყოფისათვის, პარტიულ და სახელმწიფო დისციპლინის დონის ამაღლებისათვის, მინდობილი საქმის შესრულებაში თვითეული მუშაკის პირადი პასუხისმგებლობისათვის.

პრესაში, გვასწავლიდა ვ. ი. ლენინი, მთავარი ადგილი უნდა დაუთმოთ ახალი ცხოვრების მშენებლობას. „რაც შეიძლება ნაკლები პოლიტიკური ლაკონიკა,—წერდა იგი „დიდ თაოსნობაში“, — მეტი ყურადღება კომუნისტური მშენებლობის უაღრესად მარტივ, მაგრამ ცოცხალი, ცხოვრებიდან აღებული, ცხოვრების მიერ შემოწმებული ფაქტებისადმი — ეს ლოზუნგი განუწყვეტლივ უნდა ვიმეოროთ ჩვენ ყველამ, ჩვენმა მწერლებმა, აგიტატორებმა, პროპაგანდისტებმა, ორგანიზატორებმა...“

ასეთი ფაქტები გულმოდგინედ უნდა შევაგროვოთ და გულდასმით შევამოწმოთ, შევისწავლოთ საქმით, ვამხილოთ ტრაბახი, ფუჭი დაპირებები, ამასთან არ უნდა შეიურიგდეთ პოლიტიკური ლაქლაქით გატაცებას. ჟურნალისტებს, ყველა გვარეობის საგაზეთო იარაღის მუშაკებს ღრმად უნდა აინტერესებდეთ უწინარეს ყოვლისა ცხოვრების ის ყოველდღიური საქმიანი მხარე, სადაც ყველაზე მეტად შენდება ახალი, სადაც საჭიროა ყველაზე მეტი ყურადღება, საჭიროა ობა, უყარგისის საზოგადოებრივი კრიტიკა, მოწოდება ვისწავლოთ კარგისაგან.

პრესის, რადიოსა და ტელევიზიის მუშაკებს მოეთხოვებათ არა შაბლონური, არამედ შემოქმედებითი მიდგომა ცალკეული ფაქტებისადმი და იმის უნარი, რომ გვიჩვენონ ჩვენი შუშაობის პრაქტიკული გამოცდილება მთლიანად. ჟურნალისტი აქტიური მებრძოლია პარტიის საქმისათვის. მისთვის არ ემარა მარტო ეკონიკი განზრახვები. მისთვის საჭიროა აგრეთვე ნათელი შეხედულება, ცხოვრების ცოდნა. იმის უნარი, რომ თავისი აზრები გადმოგვცეს დამაჯერებლად და მკაფიოდ, ლენინური პოზიციებიდან. ჟურნალისტი და აქტივისტი საზოგადოებრივი მუშაკი, რომელნიც პრესაში გამოდიან, მუდამ უნდა იუმჯობესებდნენ ცოდნასა და ოსტატობას. რომ ხედავდნენ ცხოვრებას მთელი მისი მრავალფეროვნებით, შეეძლოთ დროზე გამოპყონ პრაქტიკულად დიდმნიშვნელოვანი საკითხები, თავადვე უურადღება მიაქციონ დღევანდელ გადაუჭრელ ამოცანებს.

საბჭოეთა ხალხი, ჩვენ ჯერ კიდევ ხშირად ვხვდებით იმას, რომ უნარი არა აქვთ ჯეროვანი ანალიზი გაუკეთონ ფაქტებსა და ციფრებს, ცხადყონ მათი არსი. მაგალითად, ტაჯიკეთში ბევრი მეურნეობა სუსტად მუშაობს მეცხოველეობის ძირითადი პრობლემის გადაჭრაზე — მტკიცე საკვები ბაზის შექმნაზე. გაზეთ „კომუნისტ ტაჯიკისტანს“ კი აქედან თავისთვის პრაქტიკული დასკვნები არ გამოუტანია. იგი იღებს ცალკეულ შემთხვევით ფაქტებს და ვითარების თავისებურების გაუთვალისწინებლად აქვეყნებს მათ მყვარალა სათაურებით: „წინ არიან მეცხოველეები“, „მიწათმოქმედთა გამარჯვების პატაკი“...

დაუფიქრებელი, ჭდწერილობითი მიდგომა ფაქტებისადმი წარმოშობს ზერელობას, ლაუბობას. „ოფლგოგრადსკაია პრავდა“ საგაზეთოლო თესვის დღეებში აქვეყნებდა და ახლაც ზოგჯერ აქვეყნებს კორესპონდენციებს, რომლებიც ყველაფერს ვარდისფრად წარმოგვიდგენენ.

ხშირად საგაზეთო სტატიები, რადიოგადაცემები და ტელეგადაცემები ქმნიან ილუზიებს, თითქოს სოფლის მეურნეობის აღმავლობის ყველა ამოცანა უკვე გადაჭრილია, სიძნელეები გადალახულია.

როგორც ცოდავთ, ამ საპასუხისმგებლო სტატიაში ქართული ტელეგრაფიული ხელოვნების გამოჩენილი ოსტატების გვერდით გამოვიდნენ ახალგაზრდა შემსრულებლები. უნდა ითქვას, რომ მათ მშვენიერი პარტნიორობა გაუწიეს თავიანთ უფროს კოლეგებს.

სტატიკელის დამთავრების შემდეგ მაყურებლები და უგანდელი სტუმრები მხურვალე ტაშით მიეესალმებოდნენ ქართული „ოტელოს“ შემქმნელ კოლექტივს. ბოლო არ უჩანდა ვახტანგ ჭაბუკიანის სცენაზე გამოძახებას. სცენა ყვავილებით ივსო.

ცნობილმა ლენინგრადელმა მოცეკვავემ რსფსრ სახალხო არტისტმა ალა შელესტომ სპექტაკლის ბოლოს თქვა: „უაღრესად გახარებული ვარ ქართული ბალეტის ოსტატების და, კერძოდ, ვახტანგ ჭაბუკიანის ხილვით. პირდაპირ გასაოცარია ამ ხელოვნების დაუშრეტელი ენერგია. მართლაც მეორე სიჭაბუკე. მე მისი პარტნიორი ვყოფილვარ კრეინის „ლაურენსიაში“ და შემიძლია ვთქვა, მასთან ერთად სპექტაკლში გამოსვლა დიდი სიამოვნების მომგვრელია. საერთოდ კი, ცხადია, არ შეეცდები თუ ვიტყვი, რომ ბალეტი „ოტელო“ საბჭოთა ქორეოგრაფიული ხელოვნების უმაღლეს მონაპოვართა რიცხვს ეკუთვნის“.

დღეს საღამოს ლენინგრადელებმა ნახეს მოცეკვეტის ოპერა „დონ-ჟუანი“. ხელ წარმოდგენილი იქნება გრიგოლ კილაძის ბალეტი „სინათლე“.

ზ. რცხილაძე.

ბრძანებულება

სსრ კავშირის უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმისა

საქართველოს სს რესპუბლიკაში მცხოვრები მრავალშვილიანი დედებისათვის „გმირი დედის“ საპატიო წოდების მინიჭების შესახებ

მიენიჭოთ „გმირი დედის“ საპატიო წოდება და გადაეცეთ „გმირი დედის“ ორდენი და სსრ კავშირის უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმის სიგელები დედებს, რომლებმაც შობეს და აღზარდეს ათი შვილი:

1. **ბეჟანიძეს** შადია მამედის ასულს — კოლმეურნეს, აჭარის ასსრ ბათუმის რაიონის სოფელი მეჯინისწყალი.

2. **გოგობიას** შურა ნესტორის ასულს — კოლმეურნეობა „კუტოლის“ კოლმეურნეს, აფხაზეთის ასსრ ოჩამჩირის რაიონი.

3. **ჰუსეინოვას** მინავარ მაჰმუდ ყზის— დიასახლისს, გარდაბნის რაიონის დაბა გარდაბანი.

4. **ჭადიჯას** ალასკარ ყზის — დიასახლისს, გარდაბნის რაიონის სოფელი მუღანლო.

5. **ცატავას** მარიამ ივანეს ასულს — ა. პუშკინის სახელობის კოლმეურნეობის კოლმეურნეს, აფხაზეთის ასსრ გულრიფშის რაიონი.

6. **ჩიტიძეს** სონია კონსტანტინეს ასულს — ფ. ენგელსის სახელობის კოლმეურნეობის კოლმეურნეს, თერჯოლის რაიონი.

სსრ კავშირის უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმის თავმჯდომარე ა. მიქოიანი.
სსრ კავშირის უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმის მდივანი მ. გიორგაძე

მოსკოვი, კრემლი.
1965 წ. 21 ივლისი.

მწვანედ აბიბინდება პური

სსრ კავშირის სოფლის მეურნეობის სამინისტროს კოლეგიამ განიხილა საკითხი ჭარბი დატენიანების რაიონებში სამელიორაციო სამუშაოთა მოწყობის შესახებ.

სახელმწიფომ ნიადაგების ამოშრობისათვის, მყავე ნიადაგების გაკირიანებისა და სხვა ღონისძიებებისათვის რუსეთის სფსრ კოლმეურნეობებსა და საბჭოთა მეურნეობებს გამოუყო 75 მილიონი მანეთი, უკრაინასას — 31 მილიონზე მეტი, ბელორუსიის კოლმეურნეობებსა და საბჭოთა მეურნეობებს 51 მილიონ მანეთზე მეტი.

ბელორუსიის, ესტონეთის, ლატვიის, ლიტვის, საქართველოს რესპუბლიკების, რუსეთის ფედერაციის ამურის, ირხანგელსკის, ბრიანსკის, ვლადიმირის, ვოლოგდის, გორკის, ივანოვოს, კალინინგრადის, კალინინის, კალუგის, კიროვის, კოსტრომის, ლენინგრადის, მოსკოვის ოლქების, უკრაინის რესპუბლიკის, ვოლინის, ეიტომირის, იმიერკარპატების, კიევის, ლვოვის, როვნოს, ხმელნიცკის ოლქების ასეულ ათასობით ჰექტარ ჭაობიანი და ნოყა მიწები უნდა გადაიქცნენ ნაყოფიერ სახნავებად და კულტურულ საძოვრებად.

კოლეგიამ განიხილა აგრეთვე საკითხი, თუ როგორ უნდა მოეწყოს მოსკოვის კ. ა. ტიმირიაზევის სახელობის სასოფლო-სამეურნეო აკადემიის 100 ჰექტარი, რომელიც მიმდინარე წლის 3 დეკემბერს გაიმართება მოსკოვში.

შეიქმნა აკადემიის 100 წლისთავის მომწყობი კომისია. კომისიას მეთაურობს სსრ კავშირის სოფლის მეურნეობის მინისტრი კ. ვ. მაცკევიჩი. (საკდესი).

მწყობრში ჩადგა ჩკალოვსკის კარიერი

ნიკოპოლი (დნეპროპეტროვსკის ოლქი), 26 ივლისი. (საკდესი). ბოგდანოვკის მაღაროში საექსკავატორო გადაეცა ჩკალოვსკის კარიერი, რომელიც გადაშლილია 64 და უფრო მეტ ჰექტარ ფართობზე, აქ მანგანუმის მოსაპოვებლად იყენებენ მაბიჯ ექსკავატორებს, რომელთა ციცხვის ტევადობა 10 და 15 კუბური მეტრია, ათტონიან ავტოთვითმცლელებს. გამამდიდრებელ ფაბრიკაში აქედან წაიღებენ იმდენ ნედლ მადანს, რამდენსაც ორი დიდი შახტი იძლევა.

ახალი კარიერი მეათე საწარმოა, რომელიც ნიკოპოლის მანგანუმის აუზში შეიქმნა მეტალურგიული ნედლეულის ლია წესით მოპოვებისათვის.

ქვანახშირის ახალი მძლავრი საბადო

შორეულ აღმოსავლეთის გეოლოგიური სამმართველოს გეოლოგ-მაძიებელთა ექსპედიციამ ამურისა და ზეის მდინარეთაშორის ტერიტორიაზე აღმოაჩინა ქვანახშირის ახალი, მძლავრი საბადო, რომელსაც მიეკუთვნება „ამურზეის აუზის“ სახელი. გეოლოგების მიერ უკვე შესწავლილი მარაგი ქვანახშირისა ორ მილიარდ ტონას აღემატება.

ამ ახალი მძლავრი საბადოს მდებარეობა ხელს უწყობს მისი დამუშავების მალე დაწყებას. საბადო მდებარეობს შორეული აღმოსავლეთის რკინიგზის უშუალო სიახლოვეს. ამ აღმოჩენამ, რომელიც ძირფესვიანად ცვლის შორეული აღმოსავლეთის საწვავი ბაზის შესახებ გეოლოგთა წრეებში არსებულ წარმოდგენას, დიდი ინტერესი გამოიწვია რსფს რესპუბლიკის სახელმწიფო საწარმოო გეოლოგიურ კომიტეტში.

საბადოს შესასწავლად გაგზავნილია სპეციალისტთა კომპლექსური ბრიგადა.

ბალეტი „ოტელო“ ლენინგრადში

თბილისის ოპერისა და ბალეტის თეატრის გასტროლები ლენინგრადში

ლენინგრადი, 27 ივლისი. („საბჭოთა კულტურა“ სპეც. კორ.). ლენინგრადელები კარგად იცნობენ გამოჩენილ საბჭოთა ქორეოგრაფს, სსრ კავშირის სახალხო არტისტს ვახტანგ ჭაბუკიანს. ამიტომ გასაგებია განსაკუთრებული ინტერესი, რომელსაც ისინი მისი სპექტაკლებისადმი იჩენენ. „ოტელოზე“ ყველა ბილეთი ჯერ კიდევ გასტროლების დაწყებამდე რამდენიმე დღით ადრე გაიყიდა, ხოლო სპექტაკლის დღეს თეატრთან ხშირად გიგონებდით ტრადიციულ კითხვას — ზედმეტი ბილეთი ხომ არ გექნებათ?..

თბილისელთა სამალეტო პრემიერას ეს წერტილი ახ საბჭოთა ქვეყანაში მყოფი უგანდელი სტუმრები — უგანდის პრემიერ-მინისტრი დოქტორი **ალოლო მილტომ ობოტე**, საგარეო საქმეთა სახელმწიფო მინისტრი **სემ ოდაკა**, ვაჭრობისა და მრეწველობის მინისტრი **ლამეკ ლუბოვა**. სპექტაკლზე არიან ავრეთვე სსრ კავშირის საგარეო საქმეთა მინისტრის მოადგილე **ი. ა. მალიკი**, ლენინგრადის საოლქო საბჭოს აღმასკომის თავმჯდომარე **გ. ი. კოზლოვი**.

საკანგებოდ მოწვეული ორკესტრი ასრულებს უგანდისა და საბჭოთა კავშირის სახელმწიფო ჰიმნებს. ეი ასეთ სახეიმო ვითარებაში დაიწყო თბილისელთა სამალეტო პრემიერა — **ალ. მაჭავარიანის „ოტელო“**. სპექტაკლში, რომლის დირიჟორია ოდისეი დიმიტრიადი, მონაწილეობენ ვ. ჭაბუკიანი, ვ. ზეგანაე, ვ. გუნაშვილი, ლ. მითაიშვილი, ლ. ხადარეიშვილი, გ. კუკულაძე.

როგორც ვხედავთ, ამ საპასუხისმგებლო სპექტაკლში ქართული ქორეოგრაფიული ხელოვნების გამოჩენილი ოსტატების გვერდით გამოვიდნენ ახალგაზრდა შემსრულებლები. უნდა ითქვას, რომ მათ მშვენიერი პარტნიორობა გაუწიეს თავიანთ უფროს კოლეგებს.

სპექტაკლის დამთავრების შემდეგ მაყურებლები და უგანდელი სტუმრები მხურვალე ტაშით მიეესალმებოდნენ ქართული „ოტელოს“ შემქმნელ კოლექტივს. ბოლო არ უჩანდა ვახტანგ ჭაბუკიანის სცენაზე გამოძახებას. სცენა ყვავილებით ივსო.

ოპერა

თბილისის ოპერისა და ბალეტის თეატრის გასტროლები ლენინგრადში

◆

ორკესტრი ასრულებს უგანდისა და საბჭოთა კავშირის სახელმწიფო ჰიმნებს. ეი ასეთ სახეიმო ვითარებაში დაიწყო თბილისელთა სამალეტო პრემიერა — **ალ. მაჭავარიანის „ოტელო“**. სპექტაკლში, რომლის დირიჟორია ოდისეი დიმიტრიადი, მონაწილეობენ ვ. ჭაბუკიანი, ვ. ზეგანაე, ვ. გუნაშვილი, ლ. მითაიშვილი, ლ. ხადარეიშვილი, გ. კუკულაძე.

როგორც ვხედავთ, ამ საპასუხისმგებლო სპექტაკლში ქართული ქორეოგრაფიული ხელოვნების გამოჩენილი ოსტატების გვერდით გამოვიდნენ ახალგაზრდა შემსრულებლები. უნდა ითქვას, რომ მათ მშვენიერი პარტნიორობა გაუწიეს თავიანთ უფროს კოლეგებს.

ბრძანებულება

სსრ კავშირის უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმისა

სსრ კავშირის ორდენებითა და მედლებით საქართველოს სსრ საზოგადოებრივი წესრიგის დაცვის სამინისტროს მილიციის იმ მუშაკთა დაჯილდოების შესახებ, რომლებმაც განსაკუთრებით გამოიჩინეს თავი

სამსახურებრივი მოვალეობის სანიმუშოდ შესრულებისა და საზოგადოებრივი წესრიგის დაცვაში დამსახურებისათვის დაჯილდოვდნენ:

შრომის წითელი დროშის ორდენით

1. მილიციის პოლკოვნიკი ვალერიან ვარლამის-ძე **თალაკვაძე**.
2. შინაგანი სამსახურის III რანგის გენერალი ვარლამ ივანეს-ძე **შადური**.
3. მილიციის პოლკოვნიკი გრიგოლ პლატონის-ძე **შალამბერიძე**.

წითელი ვარსკვლავის ორდენით

1. მილიციის პოლკოვნიკი შალვა ნიკოლოზის-ძე **რობაქიძე**.
2. მილიციის პოლკოვნიკი შალვა იოსების-ძე **ჩხატარაშვილი**.
3. მილიციის პოდპოლკოვნიკი ვახტანგ სიმონის-ძე **ჩხეიკვაშვილი**.

„საპატიო ნიშნის“ ორდენით

1. მილიციის პოდპოლკოვნიკი ანდრია მიხეილის-ძე **ბობუა**.
2. შინაგანი სამსახურის პოლკოვნიკი ბორის ივანეს-ძე **ბონდარენკო**.
3. მილიციის პოდპოლკოვნიკი კონსტანტინე სერგის-ძე **გაბუნია**.
4. მილიციის პოლკოვნიკი კონსტანტინე ავქსენტის-ძე **გაგუა**.
5. მილიციის პოლკოვნიკი გიორგი ვიქტორის-ძე **გამყრელიძე**.
6. მილიციის პოლკოვნიკი ქრისტეფორე იოსების-ძე **გიორგაძე**.
7. მილიციის პოდპოლკოვნიკი ელგუჯა ალექსანდრეს-ძე **ჯანკარაშვილი**.
8. მილიციის მაიორი დორა პეტრეს ასული **კატუაია**.
9. შინაგანი სამსახურის პოლკოვნიკი კონსტანტინე ივერმის-ძე **კეთილაძე**.

მედლით „შრომითი მამაცობისათვის“

1. მილიციის პოდპოლკოვნიკი ფილიდონ ნესტორის-ძე **ადამია**.
2. მილიციის მაიორი ვლადიმერ ნიკოლოზის-ძე **ვანიშვილი**.
3. მილიციის ზემდეგი ნიკოლოზ გიორგის-ძე **ყვავილაშვილი**.
4. მილიციის პოდპოლკოვნიკი შოთა სევერიანეს-ძე **ქურდიანი**.
5. მილიციის პოდპოლკოვნიკი პაგლე ვასილის-ძე **ლეკიშვილი**.
6. მილიციის უფროსი ლეიტენანტი ანდრია პეტრეს-ძე **მელიქიშვილი**.
7. მილიციის პოდპოლკოვნიკი გიორგი დავითის-ძე **პაპიაშვილი**.

მედლით „შრომითი წარჩინებისათვის“

1. მილიციის უფროსი ლეიტენანტი ეფრემ მიხეილის-ძე **აგლემაშვილი**.
2. მილიციის პოდპოლკოვნიკი დამიანე ნიკოლოზის-ძე **ალანია**.
3. მილიციის უფროსი სერჟანტი სერგი ივრდანეს-ძე **გიზოევი**.
4. მილიციის მაიორი ნოდარ ალექსანდრეს-ძე **ჯინჭარაძე**.
5. მილიციის უფროსი ლეიტენანტი ილარიონ ნიკოლოზის-ძე **კვარაცხელია**.
6. მილიციის პოდპოლკოვნიკი ალექსანდრე სერგის-ძე **კესოიანი**.
7. მილიციის უფროსი ლეიტენანტი ფაუფანი ჩიტოს-ძე **ფაცაცია**.
8. მილიციის პოდპოლკოვნიკი გიორგი ალექსანდრეს-ძე **ჭანკოტაძე**.

სსრ კავშირის უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმის თავმჯდომარე ა. მიქოიანი.
სსრ კავშირის უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმის მდივანი მ. გიორგაძე

მოსკოვი, კრემლი.
1965 წლის 27 ივლისი.

ბრძანებულება

სსრ კავშირის უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმისა

სსრ კავშირის ორდენებითა და მედლებით საქართველოს სსრ საზოგადოებრივი წესრიგის დაცვის სამინისტროს მილიციის იმ მუშაკთა დაჯილდოების შესახებ, რომლებმაც განსაკუთრებით გამოიჩინეს თავი

ბრძანებულება

სსრ კავშირის უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმისა

ბრძანებულებანი გამოქვეყნდა „სსრ კავშირის უმაღლესი საბჭოს უწყებებში“.

ჩვენს ფიალ
საქართველოში

ბრეზიდენტი სეკუ ჭურე მოსკოვში

მოსკოვი, 26 ივლისი. (საკდესი). სკკპ ცენტრალური კომიტეტის, სსრ კავშირის უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმისა და საბჭოთა მთავრობის მოწვევით დღეს მოსკოვში ოფიციალური ვიზიტით ჩამოვიდა გვინეის დემოკრატიული პარტიის გენერალური მდივანი, გვინეის რესპუბლიკის პრეზიდენტი ამილ სეკუ ტურე.

ვნუკოვოს აეროდრომზე, რომელიც გვინეისა და საბჭოთა კავშირის სახელმწიფო ალმებით იყო მორთული, საპატიო სტუმარს შეხვდნენ ამხანაგები ლ. ი. ბრეჟნევი, ა. ნ. კოსიგინი, ა. ი. მიკოიანი, მ. ა. სუსლოვი, ბ. ნ. პონომარიოვი და სხვა ოფიციალური პირები. შეხვედრთა მორის იყვნენ სსრ კავშირში აკრედიტებული დიპლომატიურ წარმომადგენლობათა მეთაურები.

აეროდრომზე ჩამწკრივებული იყო საპატიო ყარაული, შესრულდა გვინეისა და საბჭოთა კავშირის სახელმწიფო ჰიმნები.

გვინეის დემოკრატიული პარტიის გენერალური მდივანი. გვინეის რესპუბლიკის პრეზიდენტი ამილ სეკუ ტურე და მისი თანმხლები პირნი, რომლებიც ოფიციალურ ვიზიტად ჩამოვიდნენ საბჭოთა კავშირში, 27 ივლისს იყვნენ ვ. ი. ლენინის მავზოლეუმში და გვირგვინებით შეამკეს.

ამავე დღეს გვინეის პრეზიდენტი კრემლში ეწვია სსრ კავშირის უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმის თავმჯდომარეს ა. ი. მიკოიანს.

ამ ამბავ სეკუ ტურე შეხვდა სკკპ ცენტრალური კომიტეტის პირველ მდივანს ლ. ი. ბრეჟნევს. საუბარს დაესწრნენ სკკპ ცენტრალური კომიტეტის მდივანი ბ. ნ. პონომარიოვი და სხვა ოფიციალური პირნი.

გვინეელი სტუმარი კრემლში ეწვია სსრ კავშირის მინისტრთა საბჭოს თავმჯდომარეს ა. ნ. კოსიგინს.

სკკპ ცენტრალურმა კომიტეტმა, სსრ კავშირის უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმმა, სსრ კავშირის მთავრობამ კრემლის დიდ სასახლეში საუზმე გამართეს ამილ სეკუ ტურეს პატივსაცემად.

საუზმეზე იყვნენ ლ. ი. ბრეჟნევი, გ. ი. ვორონოვი, ა. ნ. კოსიგინი, ა. ი. მიკოიანი, მ. ა. სუსლოვი, ნ. მ. შვერნიკი, ბ. ნ. პონომარიოვი, ა. პ. რუდაკოვი და სხვები.

სეკუ ტურესთან ერთად საუზმეზე იყვნენ გვინეის რესპუბლიკის პარტიული და სახელმწიფო მოღვაწეები.

ლ. ი. ბრეჟნევმა და ამილ სეკუ ტურემ მეგობრული სიტყვები წარმოთქვეს.

ბრძანებულება

სსრ კავშირის უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმისა

საქართველოს სს რესპუბლიკაში მცხოვრები მრავალშვილიანი დედებისათვის „გმირი დედის“ საპატიო წოდების მინიჭების შესახებ

მიენიჭოთ „გმირი დედის“ საპატიო წოდება და გადაეცეთ „გმირი დედის“ ორდენი და სსრ კავშირის უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმის სიგელები დედებს, რომლებმაც შობეს და აღზარდეს ათი შვილი:

1. **ბეჟანიძეს** შადია მამედის ასულს — კოლმეურნეს, აჭარის ასსრ ბათუმის რაიონის სოფელი მეჯინისწყალი.

2. **გოგობიას** შურა ნესტორის ასულს — კოლმეურნეობა „კუტოლის“ კოლმეურნეს, აფხაზეთის ასსრ ოჩამჩირის რაიონი.

3. **ჰუსეინოვას** მინავარ მაჰმუდ ყზის— დიასახლისს, გარდაბნის რაიონის დაბა გარდაბანი.

4. **ჭადიჯას** ალასკარ ყზის — დიასახლისს, გარდაბნის რაიონის სოფელი მუღანლო.

5. **ცატავას** მარიამ ივანეს ასულს — ა. პუშკინის სახელობის კოლმეურნეობის კოლმეურნეს, აფხაზეთის ასსრ გულრიფშის რაიონი.

6. **ჩიტიძეს** სონია კონსტანტინეს ასულს — ფ. ენგელსის სახელობის კოლმეურნეობის კოლმეურნეს, თერჯოლის რაიონი.

სსრ კავშირის უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმის თავმჯდომარე ა. მიქოიანი.
სსრ კავშირის უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმის მდივანი მ. გიორგაძე

მოსკოვი, კრემლი.
1965 წ. 21 ივლისი.

მწვანედ აბიბინდება პური

სსრ კავშირის სოფლის მეურნეობის სამინისტროს კოლეგიამ განიხილა საკითხი ჭარბი დატენიანების რაიონებში სამელიორაციო სამუშაოთა მოწყობის შესახებ.

სახელმწიფომ ნიადაგების ამოშრობისათვის, მყავე ნიადაგების გაკირიანებისა და სხვა ღონისძიებებისათვის რუსეთის სფსრ კოლმეურნეობებსა და საბჭოთა მეურნეობებს გამოუყო 75 მილიონი მანეთი, უკრაინასას — 31 მილიონზე მეტი, ბელორუსიის კოლმეურნეობებსა და საბჭოთა მეურნეობებს 51 მილიონ მანეთზე მეტი.

ბელორუსიის, ესტონეთის, ლატვიის, ლიტვის, საქართველოს რესპუბლიკების, რუსეთის ფედერაციის ამურის, ირხანგელსკის, ბრიანსკის, ვლადიმირის, ვოლოგდის, გორკის, ივანოვოს, კალინინგრადის, კალინინის, კალუგის, კიროვის, კოსტრომის, ლენინგრადის, მოსკოვის ოლქების, უკრაინის რესპუბლიკის, ვოლინის, ეიტომირის, იმიერკარპატების, კიევის, ლვოვის, როვნოს, ხმელნიცკის ოლქების ასეულ ათასობით ჰექტარ ჭაობიანი და ნოყა მიწები უნდა გადაიქცნენ ნაყოფიერ სახნავებად და კულტურულ საძოვრებად.

კოლეგიამ განიხილა აგრეთვე საკითხი, თუ როგორ უნდა მოეწყოს მოსკოვის კ. ა. ტიმირიაზევის სახელობის სასოფლო-სამეურნეო აკადემიის 100 წლისთავი, რომელიც მიმდინარე წლის 3 დეკემბერს გაიმართება მოსკოვში.

შეიქმნა აკადემიის 100 წლისთავის მომწყობი კომისია. კომისიას მეთაურობს სსრ კავშირის სოფლის მეურნეობის მინისტრი კ. ვ. მაცკევიჩი. (საკდესი).

ქვანახშირის ახალი მძლავრი საბადო

შორეულ აღმოსავლეთის გეოლოგიური სამმართველოს გეოლოგ-მაძიებელთა ექსპედიციამ ამურისა და ზეის მდინარეთაშორის ტერიტორიაზე აღმოაჩინა ქვანახშირის ახალი, მძლავრი საბადო, რომელსაც მიეკუთვნება „ამურზეის აუზის“ სახელი. გეოლოგების მიერ უკვე შესწავლილი მარაგი ქვანახშირისა ორ მილიარდ ტონას აღემატება.

ამ ახალი მძლავრი საბადოს მდებარეობა ხელს უწყობს მისი დამუშავების მალე დაწყებას. საბადო მდებარეობს შორეული აღმოსავლეთის რკინიგზის უშუალო სიახლოვეს. ამ აღმოჩენამ, რომელიც ძირფესვიანად ცვლის შორეული აღმოსავლეთის საწვავი ბაზის შესახებ გეოლოგთა წრეებში არსებულ წარმოდგენას, დიდი ინტერესი გამოიწვია რსფს რესპუბლიკის სახელმწიფო საწარმოო გეოლოგიურ კომიტეტში.

საბადოს შესასწავლად გაგზავნილია სპეციალისტთა კომპლექსური ბრიგადა.

სსრ კავშირის უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმში

სამსახურებრივი მოგალეობის სანიმუშოდ შესრულებისა და საზოგადოებრივი წესრიგის დაცვაში დამსახურებისათვის სსრ კავშირის უმაღლესი საბჭოს პრეზიდიუმმა 1965 წლის 27 ივლისის ბრძანებულებით სსრ კავშირის ორდენებითა და მედლებით დაჯილდოდა მთაკავშირე რესპუბლიკების საზოგადოებრივი წესრიგის დაცვის სამინისტროების მილიციის მუშაკები, რომლებმაც განსაკუთრებით გამოიჩინეს თავი, სულ 2.000 კაცი.

ლენინის ორდენით დაჯილდოვდნენ: მილიციის ზემდეგი ა. ვ. ტიმოფეევი, შინაგანი სამსახურის II რანგის გენერალი ვ. ს. ტიკუნოვი.

**შრომის წითელი დროშის ორდენით დაჯილდოვდა 197 კაცი, წითელი ვარსკვლავის ორდენით — 199, „საპ

სოციალისტური ცხოვრება

ჩვენს მეგობრებთან

პრაღა. ჩეხოსლოვაკიის მშენებლებმა დაიწყეს მზადება შახტ „ოდერსკაიას“ მშენებლობისათვის. რომელშიც რესპუბლიკაში პირველად ქვანახშირის მოპოვება იწარმოებს მძლავრი ჰიდრომონტაჟორების საშუალებით. შახტი აშენდება ოსტრავა-კარვინის ქვანახშირის აუზში. ნავარაუდევია, რომ აქ ყოველწლიურად ამოიღებენ რამდენიმე მილიონ ტონა ქვანახშირს.

შახტი „ოდერსკაია“ ჩეხოსლოვაკიის ქვანახშირის მრეწველობის ახალმშენებლობათა ერთი მრავალთვალია. ოსტრავა-კარვინის აუზში ამჟამად შენდება სამი დიდი შახტი. ახალი შახტების ამოქმედების შემდეგ ამ რაიონში ქვანახშირის მოპოვება 30 მილიონ ტონას გადააჭარბებს.

ჩრდილოეთ-ჩეხეთის აუზში შენდება მაკსიმ გორკის სახელობის ღია კარიერი, სადაც ყოველწლიურად ამოიღებენ 15 მილიონ ტონა მურა ნახშირს.

ახალი საწარმოო ობიექტები შენდება აგრეთვე ელადნოს, სოკოლოვოსა და რესაუბლიკის ქვანახშირის სხვა აუზებში.

წელს ჩეხოსლოვაკიელი მაღაროელები ამოიღებენ 108 მილიონ ტონაზე მეტ მურა ქვანახშირს.

ჰავანა. აქ ოტელ „რივიერაში“, სადაც დაბინავდა 26 ივლისის ღამის ღონისძიებულზე ჩამოსული საბჭოთა დელეგაცია, გაიმართა პრეს-კონფერენცია ადგილობრივი და უცხოელი ჟურნალისტებისათვის. პრეს-კონფერენციაზე გამოვიდნენ საბჭოთა კოსმონავტები პაველ ბელიაევი და ალექსი ლეონოვი. მათ გაუზიარეს ჟურნალისტებს შთაბეჭდილებანი თავიანთი კოსმოსური ფრენის, აგრეთვე კუბაში ყოფნის პირველი დღეების შესახებ.

საბჭოთა კოსმონავტებმა უპასუხეს კითხვას კოსმოსში საერთაშორისო თანამშრომლობის შესახებ და აღნიშნეს, რომ ეს თანამშრომლობა შესაძლებელს გახდიდა უფრო სწრაფად შეისწავლონ კოსმოსური სივრცე. ჩვენ მუდამ ვიღწვით თანამშრომლობისათვის, უპასუხეს საბჭოთა კოსმონავტებმა.

საინტერესო პრეს-კონფერენცია საათნახევარზე მეტხანს გაგრძელდა. კოსმონავტებმა და საბჭოთა დელეგაციის სხვა წევრებმა უპასუხეს ჟურნალისტთა მრავალ შეკითხვას.

ბუდაპეშტი. უნგრეთის ისტორიაში დუნაის უმაგალითო ადიდების წინააღმდეგ წარეული ხალხის თავდადებული ბრძოლის შედეგად გადარჩა მრავალი მილიარდი ფორინტის მატერიალური ფასეულობანი.

ზარალი, რაც წყალდიდობამ უნგრეთს მიაყენა, ერთ-ნახევარ მილიარდ ფორინტს შეადგენს. მთლიანად დაინგრა 353 სახლი, 870 სახლი ძლიერ დაზიანდა. სასოფლო-სამეურნეო კოოპერატივებმა ხელმეორედ უნდა აწარმოონ თესვა 20 ათას ჰექტარ ფართობზე (1 ჰექტარი უდრის 0,57 ჰექტარს).

აქ გამოქვეყნდა უნგრეთის სახალხო რესპუბლიკის მთავრობის განცხადება, რომელშიც ნათქვამია, რომ სტიქიასთან ბრძოლაში მონაწილეობდა თანამედროვე ტექნიკით შეიარაღებული 40 ათასი კაცი. უნგრეთის სახალხო რესპუბლიკის მთავრობამ მადლობა უძღვნა ყველას, ვინც დაეხმარა ბრძოლაში სტიქიასთან, მათ შორის საბჭოთა არმიის ნაწილებს.

განცხადებაში ხაზგასმულია, რომ, მიუხედავად დიდი ზარალისა, რესპუბლიკის სახალხო მეურნეობის განვითარების უახლოესი და პერსპექტიული მიზნების მიღწევას საფრთხე არ ელის.

სოციალისტური ქვეყნებში

ფიდელ კასტროს სიტყვა

ჰავანა, 27 ივლისი. (საკდესი). რევოლუციურმა კუბამ ზეიმით აღნიშნა თავისი ეროვნული დღესასწაული — 26 ივლისი. ამ ღირსშესანიშნავ თარიღთან დაკავშირებით ქალაქ სანტა-კლარაში გუშინ გაიმართა მშრომელთა გრანდიოზული მიტინგი, რომელზეც 500 ათასი კაცი შეიკრიბა. მიტინგზე ერცელ სიტყვა წარმოთქვა კუბის სოციალისტური რევოლუციის ერთიანი პარტიის ეროვნული ხელმძღვანელობის პირველმა მდივანმა, პრემიერ-მინისტრმა ფიდელ კასტრომ.

ორატორმა თქვა, რომ ამ წლისთავს კუბის რევოლუცია უფრო ერთიანი და ძლიერი ხვდება. ეს ძალაა, ხაზგასმით აღინიშნა კასტრომ, მასების ხელმძღვანელობა კუბის სოციალისტური რევოლუციის ერთიანი პარტიის მხრიდ, რომელშიც მშრომელთა საუკეთესო წარმომადგენლები შედიან.

კუბის მტრებმა არ უნდა იკონიონ იმის იმედი, რომ რევოლუცია უკან დაბრუნდება, თქვა ფიდელ კასტრომ. რევოლუცია ფაქტია, რომელიც არ ამოიშლება კუბის ისტორიიდან; ყველა დაბრკოლების მიუხედავად იგი წინ წავა.

ორატორი დაწვრილებით შეეხო რევოლუციურ მოძრაობას ლათინური ამერიკის ქვეყნებში და თქვა: „მოვუწოდებთ ლათინურ ამერიკას მიბაძოს ჩვენს მაგალითს“. შეეხო რა კუბის სოშიალ ეკონომიურ და პოლიტიკურ საკითხებს, ფიდელ კასტრომ ხაზგასმით აღნიშნა, რომ უნდა აღმოიფხვრას წარალბურჟუაზიული სულისკვეთება ადგილობრივ ხელმძღვანელობაში, უნდა შეიცვალოს ყველა უუარგისი ადმინისტრატორი, რომლებიც აფერხებენ საქმეს.

მიმდინარე წლიდან, განაგრძო პრემიერ-მინისტრმა, პარტია და მთავრობა განახორციელებენ ადმინისტრაციული მართვის დეცენტრალიზაციას — შეიქმნება რაიონული და მუნიციპალური ორგანოები ადგილობრივი პარტიული ორგანიზაციების ხელმძღვანელობით. შემოქმედება კუბის სოციალისტური სახელმწიფოს ნორმები, აგრეთვე კონსტიტუცია, რომელშიც ასახავა პარტიის როლი. შემდეგ კასტრომ თქვა, რომ კუბა არავის არ მიბაძავს, მაგრამ უნდა შეისწავლოს სხვა სოციალისტური ქვეყნების გამოცდილება და შემოქმედებითად გამიფრის ყველაფერი მნიშვნელოვანი.

სუკარნოს განცხადება

ჯაკარტა, 27 ივლისი. (საკდესი). „ამბები, რომლებიც ახლა ჩრდილოეთ და სამხრეთ ვიეტნამში ხდება, გულს ტკივს ინდონეზიელ ხალხს“, — განაცხადა დღეს პრეზიდენტმა სუკარნომ, როცა ამერიკის ახალმა ელჩმა ინდონეზიაში გრინმა რწმუნებულების სიგელი გადასცა მას. „აგერ უკვე ათ წელზე მეტი ხანია, — თქვა შემდეგ სუკარნომ, — ძმაფლიო მოწმეა ტახჯისა, რაც თავს დაატყდა უდანაშაულო ვიეტნამელ ხალხს. ვიეტნამში შეიქმნა ვითარება, რომელმაც ვიეტნამელი ხალხი აიძულა დაეწყო ბრძოლა უცხოეთის ინტერვენციის წინააღმდეგ, რომელიც ხელს უშლის მოაწესრიგოს თავისი პრობლემები“.

სუკარნომ დაგმო ამერიკის შეერთებული შტატების აგრესია ვიეტნამელი ხალხის წინააღმდეგ. მათი ჩარევა აზიის ხალხების საქმეებში და თქვა: ომი მხოლოდ არცხვენს და სახელს უტეხს ამერიკელ ხალხსა.

◆

პარტიზანები უხვევენ

ნიუ-იორკი, 27 ივლისი (საკდესი). გუშინ საღამოს პარტიზანებმა შეუტიეს სამხრეთ ვიეტნამის მთავრობის ჯარების რაზმს კონტუმას რაიონში (საიგონის ჩრდილოეთით 404 კილომეტრზე). ამას იტყობინება ასოშიეიტედ პრესის სააგენტო.

ომ ვიეტნამელ ხალხს!

ლონდონი. „ამერიკის შეერთებულ შტატებო, ხელები შორს ვიეტნამისაგან!“, „შეწყვიტეთ, ბარბაროსული დაბომბვა!“, „თავისუფლება ვიეტნამს!“, „მშვიდობა ენენვის შეთანხმებათა პირობებით!“ — ასეთი იყო ყველა ორატორთა სიტყვის ლეიტმოტივი, რომლებიც გამოვიდნენ ტრაფალგარის მოედანზე ბანერთან მასობრივ მიტინგზე. ეს მიტინგი გაიმართა თავისუფლებისა და დამოუკიდებლობისათვის, ამერიკის აგრესიის წინააღმდეგ ვიეტნამელი ხალხის ბრძოლის დასაცავად.

მიტინგის მონაწილეებმა მიიღეს რეზოლუცია, რომელშიც მოუწოდებენ ინგლისის მთავრობას გაემიჯნოს ამერიკის მთავრობის პოლიტიკასა და მოქმედებას და მხარი აღარ დაუჭიროს საიგონის მარიონეტულ მთავრობას. რეზოლუცია გადაგზავნეს ინგლისის პრემიერ-მინისტრს რეზიდენციაში.

ინგლისის კომკავშირის ეროვნულმა კომიტეტმა მიიღო მიმართვა, რომელშიც მოუწოდებს ინგლისელებს 8 სექტემბერს მოაწყონ დემონსტრაცია ამერიკის შეერთებული შტატების დიდი ბრიტანეთის საელჩოსა და საკონსულოს შენობებთან. ამ დღეს, განაცხადა ახალგაზრდა კომუნისტთა ლონდონის ორგანიზაციის ხელმძღვანელმა ედი ადამმა, ამერიკელებს უნდა განვუცხადოთ, რომ წაეთრიონ ვიეტნამიდან, სანამ მათ მოქმედებას მესამე მსოფლიო ომიც არ მოპყოლია.

კომკავშირელებმა მნიშვნელოვანი თანხა შეაგროვეს ვიეტნამში ამერიკის აგრესიის მსხვერპლთა დახმარების ფონდისათვის.

კოპენჰაგენი. დანიის მეზღვაურთა პროფკავშირი უაღრესად შეშფოთებულია სამხრეთ ვიეტნამში შექმნილი მდგომარეობის გამო. პროფკავშირმა გამოაქვეყნა განცხადება, რომელშიც მოითხოვა, რომ დანიის მთავრობა გაემიჯნოს ამერიკის შეერთებული შტატების პოლიტიკას სამხრეთ ვიეტნამის მიმართ და გამოიყენოს თავისი გავლენა იმისათვის, რომ განსორციელდეს ჟენევის 1954 წლის თათბირების გადაწყვეტილებანი ინდოჩინეთის შესახებ.

რაბატი. „მშვიდობა და თავისუფლება ვიეტნამელ ხალხს“ — ასეთი სათაურით გამოაქვეყნა მაროკოს ყოველკვირეულმა „ავანგარდმა“ სარედაქციო სტატია, რომელშიც ვმობს ამერიკელ იმპერიალისტთა აგრესიას ვიეტნამში, რომელიც „სულ უფრო სწრაფი და დანაშაულებრივი“ ხდება. მაროკოს მუშათა კლასი, წერს დასასრულ „ავანგარდი“, რომელიც ყოველთვის ვიეტნამელი ხალხის მხარეზე იყო, აცხადებს: „შეაჩერეთ აგრესია!“.

ბერლინი. გერმანიის დემოკრატიული რესპუბლიკის ათეულ ათასობით მოქალაქე მონაწილეობდა მიტინგებსა და კრებებში, რომლებიც გაიმართა ვიეტნამელ ხალხთან სოლიდარობის კვირეულის დროს. გერმანიის დემოკრატიული რესპუბლიკის მშრომელები მტკიცე პროტესტს აცხადებდნენ „ბინძური ომის“ წინააღმდეგ. მოითხოვდნენ, რომ ამერიკამ დაუყოვნებლივ შეწყვიტოს აგრესია და გაიყვანოს ჯარები სამხრეთ ვიეტნამიდან.(საკდესი).

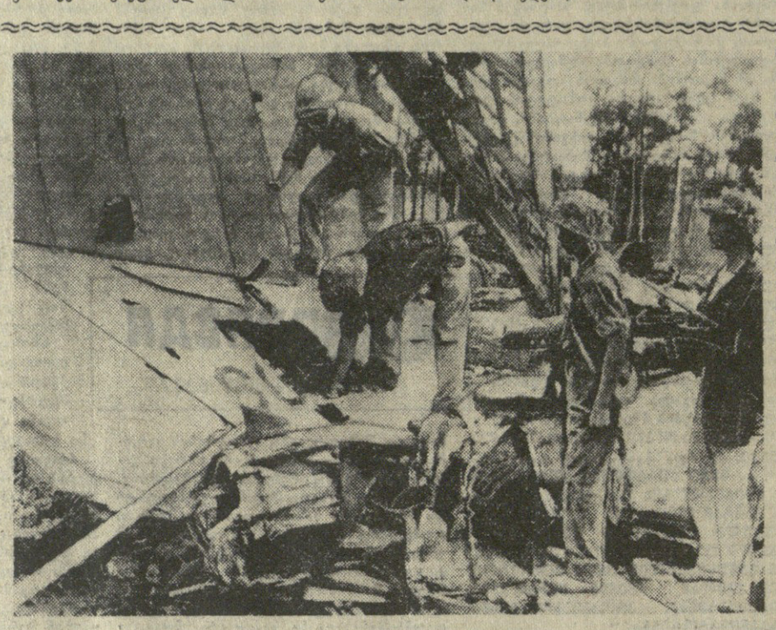

ამერიკელ იმპერიალისტთა აგრესიული მოქმედების წინააღმდეგ ბრძოლაში ვიეტნამის დემოკრატიული რესპუბლიკის მთელი ხალხი მონაწილეობს.

სურათზე: ვიეტნამის დემოკრატიული რესპუბლიკის შეიარაღებული ძალებისა და თავდაცვის რაზმების მებრძოლები ათვალიერებენ მათ მიერ ვინ-ლინში ჩამოგდებული ამერიკული ავიაგამანადგურებელ - ბომბდამშენის ნაშთებს.

ფოტო ბტა-აას-ისა

ახალი მეკობრული ავანტიურა

ლონდონი. — [illegible] გორკ ვიეტნამის სინფორმაციო სააგენტო იუწყება, გუშინ ამერიკის თვითმფრინავთა დიდი ჯგუფი შეეჭრა ვიეტნამის დემოკრატიული რესპუბლიკის სამაგრო სივრცეში, და დაბომბა ხანგ-ჰოის, ნგე-ანის პროვინციების მჭიდროდ დასახლებული რაიონები და კონ-კოს კუნძული.

ვიეტნამის დემოკრატიული რესპუბლიკის ტერიტორიაზე ამერიკის ავიაციის ახალ მეკობრულ თავდასხმასთან დაკავშირებით ვიეტნამის სახალხო არმიის უმაღლესი სარდლობის კავშირის მისიამ მტკიცე პროტესტი განაცხადა, მოითხოვა, რომ დაუყოვნებლივ შეწყდეს ამერიკის თვითმფრინავების თავდასხმა.

თათბირი თეთრ სახლში

ვაშინგტონი, 27 ივლისი. (საკდესი). გუშინ თეთრ სახლში გაიმართა ამერიკის მთავრობის ხელმძღვანელთა მორიგი თათბირი ვიეტნამის საკითხზე. თათბირში მონაწილეობდნენ პრეზიდენტი ჯონსონი, ვიცე-პრეზიდენტი ჰუმფრი, სახელმწიფო მდივანი რასკი, თავდაცვის მინისტრი მაკნამარა, შტაბების უფროსთა კომიტეტის თავმჯდომარე უილერი, ცენტრალური სადაზვერვო სამმართველოს დირექტორი რეიბორნი და სხვები.

თათბირის შემდეგ თეთრი სახლის მდივანმა პრესის საკითხებში მოიერსმა განაცხადა, რომ შესაძლებელია პრეზიდენტმა ჯონსონმა მალე მიიღოს დიდმნიშვნელოვანი გადაწყვეტილებანი ვიეტნამის შესახებ. მოიერსმა აგრეთვე განაცხადა, რომ პრეზიდენტმ მოეთათბირება ორივე პარტიის ლიდერებს კონგრესში, სანამ საბოლოო გადაწყვეტილებებს მიიღებდეს.

საფრანგეთის კომუნისტთა მიმართვა

პარიზი, 26 ივლისი. (საკდესი). საფრანგეთის კომუნისტურმა პარტიამ მოუწოდა ყველა ფრანგს ფართოდ აღნიშნოს ფაშიზმისაგან საფრანგეთის განთავისუფლების 21 წლისთავი, რომელიც მალე სრულდება.

21 წლის წინათ საფრანგეთის განთავისუფლებით ძლევამოსილად დაგვირგვინდა საფრანგეთის წინააღმდეგობის მოძრაობისა და ანტიჰიტლერული კოალიციის საერთო ბრძოლა, ნათქვამია საფრანგეთის კომპარტიის მიმართვაში. იმ დროს, როცა საბჭოთა კავშირის არმიები, რომლებმაც გადამწყვეტი როლი შეასრულეს ნაცისტთა განადგურებაში, წინ მიიწევდნენ ჰიტლერის ბუნაგისაკენ, მოკავშირეთა ჯარების გადმოსხმამ ნორმანდიაში ახალი სტიმული მისცა საფრანგეთის წინააღმდეგობის მოძრაობის შეტევით მოქმედებას.

ჩვენი ქვეყნის პატრიოტები და დემოკრატები აღნიშნავენ რა ფაშიზმზე გამარჯვების დაუვიწყარ საათებს, აცხადებს საფრანგეთის კომპარტია, ამით ცხადყოფენ, რომ წინააღმდეგი არიან იმისა, რომ გერმანელ მილიტარისტებს ხელი უგდონ ატომური იარაღი, გმობენ იმპერიალისტურ აგრესიას, მხარს უჭერენ ეროვნული დამოუკიდებლობის პოლიტიკას, დემოკრატიული ძალების კავშირს პარადი ხელისუფლების წინააღმდეგ და ნამდვილი დემოკრატიისათვის.

ახალი წვლილი მეგობრობის საქმეში

კონაკრი, 27 ივლისი. (საკდესი). პრეზიდენტ სეკუ ტურეს ოფიციალური ვიზიტი საბჭოთა კავშირში, განაცხადა კონაკრის რადიოს კომენტატორმა, „ახალი ილუსტრაციაა იმ ურთიერთობისა, რომელიც დამყარდა მსოფლიოში პირველ სოციალისტურ სახელმწიფოსა და ახალგაზრდა გვინეის რესპუბლიკას შორის“.

როგორც კომენტატორმა აღნიშნა, ყველაფერი ხელს უწყობს ურთიერთგაგების განმტკიცებას საბჭოთა კავშირსა და აფრიკას შორის. 1917 წლის ნოემბრის ზალპების ექომ, განაცხადა მან, რუსეთიდან მოაღწია შავი კონტინენტის სავანნებსა და მთიანეთში. ახალი სახელმწიფოს შექმნა სიმბოლურად გამოხატავდა ადამიანის მიერ ადამიანის ექსპლოატაციის, ჩაგვრისა და სოციალური უსამართლობის გადაჭრით დაგმობას. საბჭოთა კავშირს, განაგრძო კომენტატორმა, არ გაუცრუებია აფრიკელთა იმედები. მიუხედავად იმისა, რომ ჩვენს შორის დიდი მანძილია, ჩვენი ენები არა გვანან ერთმანეთს და ორივე ხალხს აქვს ბევრი სხვა თავისებურება, საბჭოთა კავშირი მუდამ აფრიკის ხალხებთან ერთად იყო და არის თავისუფლებისა და დამოუკიდებლობისათვის ბრძოლაში.

როგორც კონაკრის რადიომ აღნიშნა, გვინეის რესპუბლიკა წარმოიშვა ხალხის ბრძოლაში ორმაგი — კაპიტალისტური და ფეოდალური — ექსპლოატაციის წინააღმდეგ. დამოუკიდებლობის გამოცხადებისთანავე გვინეამ საბჭოთა კავშირთან დამყარა ნამდვილი თანამშრომლობის ურთიერთობა. ამ თანამშრომლობამ, რომელსაც დიდი მომავალი აქვს, უკვე გამოიღო ნაყოფი სულ სხვადასხვა დარგში — ეკონომიურ, სოციალურ, კულტურულ და პოლიტიკურ დარგებში.

კომენტატორი მიეხალმება სეკუ ტურეს გამგზავრებას საბჭოთა კავშირში და გამოთქვამს რწმენას, რომ ეს იქნება „ახალი წვლილი სსრ კავშირსა და გვინეის რესპუბლიკას შორის მეგობრული კეთილნაყოფიერი და ეფექტიანი ურთიერთობის განვითარებისა და განმტკიცების საქმეში“.

ექვსი ქვეყნის მონაწილეობით

ამანი, 27 ივლისი. საკდესის კორესპონდენტი ბ. ურონოვი იუწყება: აქ დამთავრდა არაბთა საინფორმაციო საagენტოების კავშირის პირველი თათბირი, რომელიც მოიწვიე არაბული ქვეყნების ინფორმაციის მინისტრთა კონფერენციის გადაწყვეტილებით. თათბირზე, რომელიც 24-26 ივლისს მიმდინარეობდა, განიხილეს კავშირის ორგანიზაციული აღნაგობის საკითხები. თათბირის მუშაობაში მონაწილეობდნენ ექვსი არაბული სახელმწიფოს— ირაკლანის, სირიის, ლიბანის, ლიბიის, ერაყისა და მაროკოს საინფორმაციო სააგენტოების წარმომადგენლნი, აგრეთვე არაბთა ქვეყნების ლიგის წარმომადგენელი.

თათბირის დასკვნითს კომუნიკეში აღნიშნულია, რომ კავშირის შექმნის მიზანია გაანმტკიცოს არაბთა საინფორმაციო სააგენტოების თანამშრომლობა.

აგრესია გრძელდება

კაირო, 27 ივლისი. (საკდესი). ინგლისის კოლონიური ჯარები, რომლებიც სამხრეთ არაბეთშია განლაგებული, კვლავ არღვევენ ომენის არაბთა რესპუბლიკის საზღვრებს. როგორც მენ-ის სააგენტოს კორესპონდენტი სანიდან იტყობინება, ამასთან დაკავშირებით ომენის დედაქალაქში გამოქვეყნდა საგარეო საქმეთა სამინისტროს განცხადება, რომელშიც ნათქვამია, რომ ინგლისის ჯარებმა გუშინ ომენი მიიტანეს ომენის სამხრეთში მდებარე ქალაქ კატაბუსა და მის მიდამოებზე.

ომენის შეიარაღებულმა ძალებმა, ნათქვამია განცხადებაში, საპასუხო სროლა აუტეხეს აგრესორებს.

ნიუ-იორკი, 26 ივლისი. (საკდესი). დღეს დილით გაიმართა გაერთიანებული ერების ორგანიზაციის უშიშროების საბჭოს სხდომა, რომელზეც განიხილეს მდგომარეობა დომინგოს რესპუბლიკაში. საბჭო მოიწვიეს კონსტიტუციური მთავრობის წინადადებით, რომელიც მოითხოვს ბოლო მოეღოს რეპრესიებს სამოქალაქო მოსახლეობის წინააღმდეგ, რასაც ახორციელებს სამხედრო ხუნტა ამერიკის ინტერვენციონისტული ჯარების მფარველობით.

დღეკანონად სხდომაზე გამოვიდა კონსტიტუციონალისტთა მთავრობის წარმომადგენელი და კვლავ მოითხოვა, რომ ამერიკამ გაიყვანოს თავისი ჯარები.

ამერიკის ჯარების გაყვანა მოითხოვა ეკონომიურად დაბალ „ეროვნული რეკონსტრუქციის მთავრობის“ (სამხედრო ხუნტის — რედ. შენიშვნა) წარმომადგენელმაც.

ინგლისის დელეგატის წინადადებით მოეწყო შესვენება.

ნიუ-იორკი, 27 ივლისი. (საკდესი). დღის სხდომაზე უშიშროების საბჭოს თავმჯდომარემ, სსრ კავშირის წარმომადგენელმა ჯ. დ. მოროზოვმა წაიკითხა შეთანხმებული ტექსტი განცხადებისა, რომელშიც შეჯამებულია საბჭოს წევრების აზრი დომინგოს რესპუბლიკაში შექმნილ მდგომარეობაზე. საბჭოს წევრებმა, ნათქვამია განცხადებაში, თავიანთი გამოსვლების დროს დაგმეს ადამიანის უფლებათა უხეში დარღვევა დომინგოს რესპუბლიკაში და კვლავ აღნიშნეს, რომ ზუსტად უნდა იქნეს დაცული შეთანხმებანი ცეცხლის შეწყვეტის შესახებ.

განცხადების დასასრულ საბჭოს წევრები სთხოვენ უშიშროების საბჭოს კვლავ საგულდაგულოდ აქვნოს თვალყური მდგომარეობას დომინგოს რესპუბლიკაში და განაახლოს სხდომები, როცა ეს საჭირო იქნება.

ამერიკის შეერთებული შტატების დელეგატი ჩარლზ ოსტი შეეცადა გაემართლებინა ამერიკის აგრესია. იგი იქებდა ამერიკის სახელმწიფოთა ორგანიზაციის „წარმატებებს“ დომინგოს რესპუბლიკის „მშვიდობისა და დემოკრატიის აღდგენაში“.

საბჭოთა წარმომადგენელმა გარკვეულობა შეიტანა იმ საკითხებში, რომელთა გაბუნდოვანებას ცდილობდა ამერიკის დელეგატი. დომინგოს საკითხის მოელა განხილვამ, თქვა მოროზოვმა, ცხადყო, რომ დომინგოს რესპუბლიკაში შექმნილი მდგომარეობა სწორად შეიფასეს საბჭოს იმ წევრებმა, რომლებმაც ამა თუ იმ ფორმით განაცხადეს პროტესტი ამერიკის შეერთებული შტატების შეიარაღებული ინტერვენციის წინააღმდეგ, რითაც უნდა ინიღბებოდეს ეს ინტერვენცია.

ვიმეორებთ, ხაზგასმით აღნიშნა მოროზოვმა, რომ შეერთებულმა შტატებმა და სხვა ინტერვენტებმა დაუყოვნებლივ უნდა გაიყვანონ ჯარები დომინგოს რესპუბლიკის ტერიტორიიდან. ეს მთავარი პირობაა იმისა, რომ მდგომარეობა დომინგოში ბოლოს და ბოლოს მოწესრიგდეს, ვინაიდან მხოლოდ ამ შემთხვევაში შეძლებს დომინგოელი ხალხი თავისუფლად გადაწყვიტოს თავისი ბედი.

ამით სხდომა დამთავრდა.

◆

გაფიცვა საგერძნეთში

ათენი, 27 ივლისი. (საკდესი). დღეს საბერძნეთის შრომის საყოველთაო კონფედერაციის მოწოდებით სამუშაოზე არ გამოუცხადა ათენის, პირეის, სალონიკის რამდენიმე ათეული ათასი მუშა.

მათ გაფიცვა გამოაცხადეს იმის წინააღმდეგ პროტესტის ნიშნად, რომ მეფემ დაარღვია კონსტიტუცია და არადემოკრატიული მეთოდები გამოიყენა, რათა ხელისუფლებას ჩამოამოროს მისთვის არასასურველი მთავრობა. გაფიცულნი მიტინგებსა და დემონსტრაციებზე მოითხოვენ დემოკრატიისა და კონსტიტუციის დაცვას და წინააღმდეგი არიან, რომ ხელისუფლებას სათავეში ჩაუდგენენ რეაქციული ძალები.

ატომური აფეთქების მსხვერპლნი

ტოკიო, 27 ივლისი. (საკდესი). ხიროსიმის ქალთა ჯგუფმა, რომლებმაც 20 წლის წინათ ატომური დაბომბვა განიცადეს, მოსთხოვეს მთავრობას დახმარება გაუწიოს რადიაციის შედეგად დაავადებულ ბავშვებს.

ეს მოთხოვნა წამოაყენეს დედებმა, რომლებმაც ატომური დაბომბვა განიცადეს, თავიანთი საზოგადოება კრებაზე ხიროსიმაში. აღნიშნული საზოგადოება მიმდინარე წლის გაზაფხულზე შეიქმნა ქალაქის ქალთა და საზოგადოებრივ ორგანიზაციათა ინიციატივით.

როგორც კრებაზე აღინიშნა, ბევრი ბავშვი, რომელიც კი ხიროსიმასა და ნაგასაკიში დაიბადა ატომური აფეთქების მომდევნო პერიოდში, გამოირჩევა სუსტი ჯანმრთელობით და მნიშვნელოვნად ჩამორჩება თანატოლებს გონებრივი განვითარებით.

ამერიკელ-ბაკლანოვი ოლიმპიადა

ტოკიო. — [illegible] ბორგ ვიეტნამის სინფორმაციო სააგენტო იუწყება, გუშინ ამერიკის თვითმფრინავთა დიდი ჯგუფი შეეჭრა ვიეტნამის დემოკრატიული რესპუბლიკის სამაგრო სივრცეში, და დაბომბა ხანგ-ჰოის, ნგე-ანის პროვინციების მჭიდროდ დასახლებული რაიონები და კონ-კოს კუნძული.

ვიეტნამის დემოკრატიული რესპუბლიკის ტერიტორიაზე ამერიკის ავიაციის ახალ მეკობრულ თავდასხმასთან დაკავშირებით ვიეტნამის სახალხო არმიის უმაღლესი სარდლობის კავშირის მისიამ მტკიცე პროტესტი განაცხადა, მოითხოვა, რომ დაუყოვნებლივ შეწყდეს ამერიკის თვითმფრინავების თავდასხმა.

თათბირი თეთრ სახლში

ვაშინგტონი, 27 ივლისი. (საკდესი). გუშინ თეთრ სახლში გაიმართა ამერიკის მთავრობის ხელმძღვანელთა მორიგი თათბირი ვიეტნამის საკითხზე. თათბირში მონაწილეობდნენ პრეზიდენტი ჯონსონი, ვიცე-პრეზიდენტი ჰუმფრი, სახელმწიფო მდივანი რასკი, თავდაცვის მინისტრი მაკნამარა, შტაბების უფროსთა კომიტეტის თავმჯდომარე უილერი, ცენტრალური სადაზვერვო სამმართველოს დირექტორი რეიბორნი და სხვები.

თათბირის შემდეგ თეთრი სახლის მდივანმა პრესის საკითხებში მოიერსმა განაცხადა, რომ შესაძლებელია პრეზიდენტმა ჯონსონმა მალე მიიღოს დიდმნიშვნელოვანი გადაწყვეტილებანი ვიეტნამის შესახებ. მოიერსმა აგრეთვე განაცხადა, რომ პრეზიდენტმ მოეთათბირება ორივე პარტიის ლიდერებს კონგრესში, სანამ საბოლოო გადაწყვეტილებებს მიიღებდეს.

უნდა გაიყვანონ ინვერვენტთა ჯარები!

უშიშროების საბჭოს სხდომა

◆

ნიუ-იორკი, 26 ივლისი. (საკდესი). დღეს დილით გაიმართა გაერთიანებული ერების ორგანიზაციის უშიშროების საბჭოს სხდომა, რომელზეც განიხილეს მდგომარეობა დომინგოს რესპუბლიკაში. საბჭო მოიწვიეს კონსტიტუციური მთავრობის წინადადებით, რომელიც მოითხოვს ბოლო მოეღოს რეპრესიებს სამოქალაქო მოსახლეობის წინააღმდეგ, რასაც ახორციელებს სამხედრო ხუნტა ამერიკის ინტერვენციონისტული ჯარების მფარველობით.

ემიგრანტთა თავყრილობა ჟენევაში

ბონი, 26 ივლისი. (საკდესი). მიუნხენში გაიმართა ემიგრანტთა იმ ორგანიზაციების წევრთა მიტინგი, რომელნიც ბავარიის დედაქალაქში მოკალათებულნი. მიტინგში მონაწილეობდნენ ემიგრანტები ეკროპის სხვადასხვა ქვეყნიდან. ორატორები არ იშურებდნენ სამარ მოწოდებებს საბჭოთა კავშირისა და სხვა სოციალისტური სახელმწიფოების წინააღმდეგ, მოითხოვდნენ „ჯვაროსნულ ლაშქრობას“ კომუნიზმის წინააღმდეგ.

ეს ყრილობა გაიმართა დასავლეთ გერმანიის ხელისუფალთა დასტურით და მხარდაჭერით. ამას მოწმობს ის ფაქტი, რომ მიტინგის მონაწილეებს მიესალმნენ რეკანშისტული გაერთიანების „ბანდეზლენილთა კავშირის“ ბავარიის ფილიალის ხელმძღვანელი, ბავარიის ლანდტაგის დეპუტატი ფ. გაკში და „სუდეტელ“ გერმანელთა სათვისტომოს“ ერთ-ერთი ხელმძღვანელი, ჩრდილოეთ რაინ-ვესტფალიის მხარის ლანდტაგის დეპუტატი გ. ლანგე.

ემიგრანტთა ყრილობა ბონში

ბონი, 27 ივლისი. (საკდესი). ბონში ბავარიელ ემიგრანტთა ამ ორგანიზაციის „ბანდეზლენილთა კავშირის“ ბავარიის ფილიალის ხელმძღვანელ ფ. გაკშის ინიციატივით ბონში ბავარიელ ემიგრანტთა ყრილობა ჩატარდა. ყრილობაზე ბავარიელ ემიგრანტთა ორ ასზე მეტ ადგილობრივ ორგანიზაციათა ლიდერებმა ბევრი ლაპარაკი ატეხეს „ბოლშევიკურ ტერორზე“ ბავარიაში, „ბოლშევიკურ ტერორზე“ ბერლინში, „ბოლშევიკურ ტერორზე“ ბუდაპეშტში, „ბოლშევიკურ ტერორზე“ ვარშავაში, „ბოლშევიკურ ტერორზე“ ბუქარესტში, „ბოლშევიკურ ტერორზე“ ... [illegible] ... „ბოლშევიკურ ტერორზე“ ... [illegible] ... „ბოლშევიკურ ტერორზე“ ... [illegible] ...

... ქართველთან ლენინ ...

სახალხო გმირობის ფურცლები

მწერალი სერგეი სმირნოვი ქართველ გრესტელებთან

ქართველი მკითხველისათვის ფართოდ ცნობილია „ბრესტის სიმაბრის“ ავტორი ლენინური პრემიის ლაურეატი სერგეი სერგეს-ძე სმირნოვი, მან წლების მანძილზე შეისწავლა და გამოაზეურა ბრესტის ეპოპეა — დიდი სამამულო ომის პირველი დღეების ერთ-ერთი ლეგენდარული ბრძოლის ისტორია.

სერგეი სმირნოვი განსაცვიფრებელი ენერგიითა და მონდომებით მუშაობს ამ ზღაპრული ბრძოლების ისტორიაზე, მოგზაურობს ჩვენი ქვეყნის სხვადასხვა კუთხეში, ხვდება ბრესტის ბრძოლების მონაწილეებს და საუბრებისა და ფართო მიწერ-მოწერის საშუალებით ავლენებს ბრესტის სიმაგრის მამაც მებრძოლთა უცნობ სახელებს. ამ მიზნით სერგეი სმირნოვმა ახლახან იმოგზაურა ერევანში. იგი აქ შეხვდა ბრესტის ბრძოლების აქტიურ მონაწილეებს საბჭოთა კავშირის გმირს ს. მატეოსოიანს და ს. ნურიჯანიანს. ერევნიდან სერგეი სმირნოვი თბილისს ეწვია.

სახელგანთქმულ მწერალს გულითადად შეხვდნენ ბრესტის ბრძოლების ქართველი მონაწილეები ყოფილი პოლიტხელი ალექსანდრე პავლეს-ძე კალანდაძე, გენადი ანთიმოზის-ძე ჭანტურიძე, მიხეილ დავითის-ძე მუშლაძე, თამარ ილიას ასული ჯიჯიშვილი. საპატიო სტუმრად შეხვდა აგრეთვე მწერალთა კავშირის მდივანი პოეტი იოსებ ნონეშვილი.

სასტუმრო „თბილისის“ ერთ-ერთ ნომერში, სადაც ჩვენი სტუმარი მოელოდნით გაჩერდა, გაიმართა გულითადი საუბარი.

— ჩემთვის დიდათ სასიამოვნო და საგულისხმოა ბრესტის დაცვის ქართველ მეომრებთან შეხვედრა, — განაცხადა სერგეი სმირნოვმა. — ამ შეხვედრით შევძლებ გამოვასწორო ის ხარვეზები, რომლებიც ჩემს ნაშრომს აქვს, კერძოდ შევავსო ჩემი წიგნი ქართველ მეომართა საბრძოლო საქმეებით. თუმცა ჩემმა კოლეგებმა ალექსანდრე კალანდაძემ ეს ხარვეზი ნაწილობრივ შეავსო იმით, რომ ქართულად გამოსცა მშვენიერი წიგნი ბრესტის გმირულ დღეებზე, რომელშიც კარგად არის აწერილი ქართველ მეომართა მონაწილეობა ბრესტის ეპოპეაში.

ბრესტის ბრძოლების მონაწილეებმა სერგეი სმირნოვს მრავალი საუბარი დღეობა მუთხრეს.

გენადი ანთიმოზის-ძე ჭანტურიძემ, რომელიც ამჟამად ზესტაფონის რაიონის სოფელ საზანოს საშუალო სკოლის მასწავლებელია, მწერალს მოუთხრო პარტიზანული ბრიგადის ბრძოლებზე, რომლებშიც მან 1943 წელში მიიღო მონაწილეობა.

თადარიგის ოფიცერმა მიხეილ დავითის-ძე მუშლაძემ სტუმარს უამბო იმ ქართველ მეომართა ერთი ჯგუფის პირველ ბრძოლებზე, რომლებიც მტრის ავზაჯაკური თავდასხმის მომენტში ბრესტის სიმაგრის ჩრდილოეთით აღმოჩნდნენ.

საინტერესოა ალავერდ იმანოვის მოგონებები. იგი ბრესტის სიმაგრეში დაახლოებული იყო სერგეი სმირნოვის წიგნის გმირთან პატარა პეტია კლიპასთან. პეტია ალავერდს მამობილს ეძახდა. ალავერდი იმანოვის შესახებ სერგეი სმირნოვმა არაფერი იცოდა და სწორედ პეტია კლიპამ აცნობა მას ამას წინათ, ჩემი მამობილი იმანოვი ცოცხალია და თბილისში ცხოვრობსო. იმანოვმა სურათების დახატა მოიტანა. მან ერთ-ერთი გაუვითლებული სურათი პაკეტიდან ამოიღო და მწერალს გაუწოდა.

— ჩვენი პეტკა! — წამოიძახა სერგეი სმირნოვმა.

სურათზე პეტკასთან ერთად ვხედავთ მის მამობილს ალავერდს.

ამაღლებული იყო ბრესტის ბრძოლების მონაწილე ქალის თამარ ჯიჯიშვილთან საუბარი. მწერალს ადრეც სმენია თამარ ილიას ასულის შესახებ. ბრესტის სამხედრო სასწავლებლის უფროსის ალექსანდრე ჯიჯიშვილის მეუღლე ოთხი წლის ვაჟთან ერთად ბრესტში შეხვდა ომის ქარცეცხლიან დღეებს. თამარის მეუღლე იმ პერიოდში მივლინებაში იმყოფებოდა, და თამარს ალარ ეღირსა მასთან შეხვედრა...

— თამარ ილიას ასული ნამდვილი მეომარი გახლდათ, — შენიშნავს სერგეი სმირნოვი, — ჩემს არქივში არსებული მასალებიდან ცნობილია, რომ თამარი დიდ დახმარებას უწევდა მეომრებს, უვლიდა დაჭრილებს. იგი დაფასების ღირსია იმისთვისაც, რომ გმირულად გადატანა ენით გამოუთქმელი სიძნელეები და საშინელებანი, ალბარდა ერთად-ერთი შეილი და ამჟამადაც ენერგიულად შრომობს.

სტუმარი გაეცნო თბილისის ღირსშესანიშნაობებს, ნახა თბილისის ზღვა, მცხეთა, ეწვია სახელგანთქმულ ქართველ მეუღვაილეს მიხეილ მამულაშვილს. ჩვენ ვთხოვეთ სერგეი სმირნოვს გაეზიარებინა თავისი შთაბეჭდილებანი ამერიკაში მოგზაურობაზე, ეამბნა თავის შემოქმედებითს გეგმებზე.

— ჩემი მომავალი შემოქმედებითი გეგმები, — ამბობს მწერალი, — ძირითადად მაინც ბრესტის გმირულ ეპოპეასთან არის დაკავშირებული. ახლო მომავალში მომიხდება აფრიკის ქვეყნებში მოგზაურობა.

მოგზაურობის დამთავრების შემდეგ უნდა განვაახლო სატელევიზიო გადაცემები ბრესტისა და სამამულო ომის სხვა გმირებზე. რასაც რამდენიმე წლის მანძილზე აწუობდა მოსკოვის ტელესტუდია. კარგია, რომ ამ გადაცემებს ამჟამად თბილისის ტელემაყურებლებიც ნახავენ. ახალ გმირებზე მოთხრობებით გამოვალ აგრეთვე საკავშირო რადიოთი.

ჩემი შემოქმედების ძირითად წყაროს მოგზაურობა და დიდი სამამულო ომის მონაწილეებთან შეხვედრა და მიწერ-მოწერა წარმოადგენს. ყოველდღე ბევრი წერილი მომდის. საკმარისია აღვნიშნო, რომ ფაშისტურ გერმანიაზე ჯამარჯვების ოცი წლისთავისათვის მზადების პერიოდში ყოველდღე მომდიოდა ორიათასზე მეტი წერილი. ამჟამად ჩემს ბინაში გაუხსნელი დევს 100 ათასამდე ბარათი. ამ ბარათებს გავეცნობი ხანმოკლე დასვენების შემდეგ.

გადაწყვეტილი მაქვს შევისწავლო და ავსახო სამამულო ომის წლებში სახელგანთქმული ქართველი მეზღვაურის ანატოლი კაკბარავას მამაცობის ისტორია. ცნობილია, რომ ამ პერიოდში ანატოლი კაკბარავა გახლდათ გემ „სედოვის“ კაპიტანი, რომელიც ძირითადად ანტრაქტიკაში აწარმოებდა მიმოსვლას. ეს სამოქალაქო გემი, რომელიც თითქმის უიარაღო იყო, ბრძოლაში ჩაება გერმანულ სახაზო გემ „ადმირალ გრაფ შეერთან“. ამჟამად ანატოლი კაკბარავა ერთ-ერთ დიდ სამოქალაქო გემს მეთაურობს. ამ მამაცი ადამიანის შესახებ ნაწილი მასალები უკვე შეგროვილი მაქვს. ახლო მომავალში ქართველი მკითხველი გაეცნობა კიდევ ერთი თანამემამულის მამაცობის ისტორიას.

დიდად ფიზიდავს აკიმუშკაის ქვასამტეხლოების (ქერჩის მახლობლად) გმირული დაცვა. ცნობილია, რომ იმ მიდამოებში ბევრი ქართველი მეომარი იბრძოდა. ახე რომ ახლო მომავალში ქართველებთან უფრო მჭიდრო ურთიერთობას დავამყარებ. დიდი მადლობელი ვარ ალექსანდრე კალანდაძის, რომელმაც ითავა ჩვენი შეხვედრა.

ჩვენ ვთხოვეთ სერგეი სმირნოვს რამდენიმე სიტყვა დაეწერა „კომუნისტის“ მკითხველებისათვის.

ჩემი მხურვალე სალამი გაზეთ „კომუნისტის“ მკითხველებს. არასოდეს არ დამავიწყდება წარმმატები საქართველო, მისი შესანიშნავი ადამიანები, მისი ზღაპრული ბუნება. მივდიოვარ და თან მიმყავება ოცნება რაც შეიძლება მალე ჩამოვიდე აქ და მეტი ხანი დავჯდე თქვენს მშვენიერ. ძველ და ახალგაზრდა ქართულ მიწაზე.

თქვენი ს. სმირნოვი.

27. 7. 65.
თბილისი.

სერგეი სმირნოვმა აღუთქვა ქართველ ბრესტელებს, რომ კიდევ ინახულებს მათ მომავალ წელს და ყველაფერს გააკეთებს, რათა სრულად ასახოს ბრესტის გმირული ეპოპეა.

მასპინძლებმა გულითადად გააცილეს ძვირფასი სტუმარი, რომელმაც ესოდენ დიდი სიყვარულით ასახა საბჭოთა არმიის მებრძოლთა უმამაცესი გმირობის ერთ-ერთი მნიშვნელოვანი ფურცელი.

ბ. მერკვილაძე.

* * *

სურათზე: ლენინური პრემიის ლაურეატი მწერალი სერგეი სმირნოვი (ცენტრში) და ბრესტის სიმაგრის დაცვის მონაწილენი (მარცხნიდან) — ალავერდი იმანოვი, გენადი ჭანტურიძე, ალექსანდრე კალანდაძე, თამარ ჯიჯიშვილი, მიხეილ მუშლაძე.

ფოტო ვლ. გინზბურგისა.

ტაბილსა ჟუჟუს
დედა ფეილსა
იმ იმედით
აყოვებდა,
რომ სიცოცხლით
ან სიკვდილით
ის მამულს
ასახელებდა.

ილია.

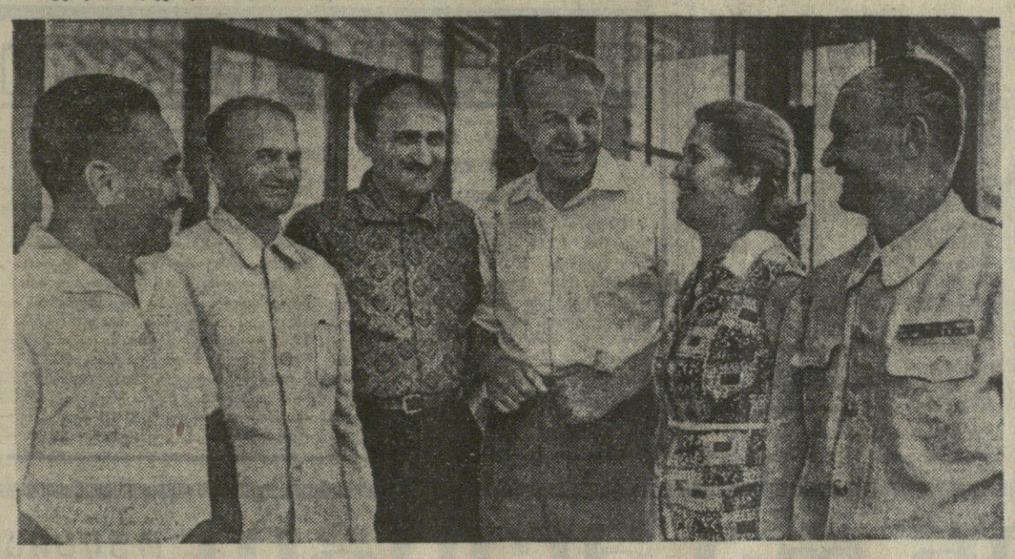

ომის გზები და ადამიანები

ლაპარაკობენ დაღუპული გმირები

„ჩემი გზა მილიონების გზას მიჰყვება და არსად არ თავდება, რადგან მილიონების გზის დამთავრება არ შეიძლება...

მე სიცოცხლეზე მეტად, თქვენზე მეტად მიყვარს ჩემი სამშობლო. ის ყველაფრის მიუხედავად თავისუფალია და მისი შვილების დამახინჯ ალვიძებს გრიგალებს...

საკაძეს მიჰყვებოდნენ შიშველხმლიანი რაინდები საქართველოდან! მე ჩვენი მთავარსარდლობის დიდ საქმეს და სახელს მივყვები...

მე მწამს გამარჯვება და სიცოცხლე“.

ეს უშუალო, გულშიჩამწვდომი სიტყვები ეკუთვნის საბჭოთა კავშირის დიდი სამამულო ომის ფრონტზე გმირული სიკვდილით დაცემულ პოეტ-მეომარს, უფროს ლეიტენანტ მირზა გელოვანს. იგი ამოღებულია ფრონტიდან მშობლებისადმი გამოგზავნილი წერილიდან, რომელიც დაწერილია 1941 წლის ივნისში. ეს წერილი დაბეჭდილია გამომცემლობა „ნაკადულის“ მიერ ახლახან გამოცემულ წიგნში. წიგნის სათაურია „ლაპარაკობენ დაღუპული გმირები“ (შემდგენელი — რედაქტორი არჩილ კოკილაშვილი, მხატვარი თ. სამსონაძე).

წიგნის ფურცლებიდან სამშობლოსა და სიცოცხლის მგზნებარე სიყვარულზე, საბჭოთა ხალხის ბრძოლის სამართლიანობაზე და მის უძლეველობაზე მკითხველებს „ესაუბრებიან“ ალექსანდრე აბრამიშვილი, ივანე აგოშაშვილი, ნოე ადამია, დაფენტი აკობია, ბიძინა ბოსტაშვილი, გრიგოლ გაბრიაძე, შოთა გამცემლიძე, გიორგი გამოლაღდიშვილი, მირზა გელოვანი, აკაკი გიორგაძე, შოთა გოგორიშვილი, ელგუჯა ეპიტაშვილი, იაკობ ვამბაქიძე, დავით ვაშაკიძე, მალვა ზაქარაია, ერონის ინაური, თინა იოსებიძე, ლავრენტი იოსებიძე, ვლადიმერ კანაკავა, ვლადიმერ კარსელიშვილი, მამანტი კვარაცხელია, აიტემ კორაევი, ნიკოლოზ კოხოძე, გიორგი ნაფეტვარიძე, ალექსანდრე ნეფაღარიძე, აპოლონ ყვანია, სანდრო ყოლენტი, ამბროსი რამიშვილი, შოთა როსტიაშვილი, ზოია რუხაძე, ვლადიმერ სეხნიაშვილი, ბორის სტურუა, ალექსანდრე სულავა, კონსტანტინე ტაბიძე, ვლადიმერ უბილავა, ონისიმე ღოღუაღე, ალექსანდრე შალამბერიძე, ეგნატე შენგელია, სერგო შეიგელია, ტელენტი ჩარგაზია, ვახტანგ ჩიქოვანი, შალვა ჩლაიძე, ტიტე ჩხაიძე (აცანელი), ვლადიმერ ჩხაიძე, დავით წვერიკაშვილი, გივი ჭილაძე, ვლადიმერ ხარაზია, ვლადიმერ ხარჩილავა, შალვა ხატიკამელი, ნაამ ხობელია, ვიქტორ ჯაფარიძე, აკაკი ჯილესაშვილი. მათ შორის რვა საბჭოთა კავშირის გმირია.

წიგნის — „ლაპარაკობენ დაღუპული გმირები“ ეფექტურად წაკითხვა შეუძლებელია. მაგრამ წაკითხვა და ალგავსება ადამიანურობისა და სამშობლოს სიყვარულის უკეთილშობილესი გრძნობით, აი ეს არის მისი უპირველესი მნიშვნელობა და ღირსება.

ლევან კვინიკაძის ბატალიონი

მესამე ბატალიონის საბრძოლო თავგადასავლიდან

სამამულო ომის მძიმე წლებში, როდესაც მტერი გამოიჭრა კავკასიონისაკენ და საფრთხე დაემუქრა ამიერკავკასიის რესპუბლიკებს, საბჭოთა ხალხის შვილებმა მიუვალ ცინ-სიმაგრედ აქციეს კავკასიონის მთაგრეხილები და უღელტეხილები. აქ მტერს გმირულად დაუბედნეს ქართველები, რუსები, სოხეები, აზერბაიჯანელები, უკრაინელები...

კავკასიის დამცველთა შორის იყო 392 მსროლელი დივიზიის მე-790 პოლკის მესამე ბატალიონი, რომელსაც უფროსი ლეიტენანტი ლევან ტარასის-ე კვიხიკაძე ხელმძღვანელობდა.

არაერთი ბრწყინვალე ფურცელი ჩაწერეს სამამულო ომის ისტორიაში ლევან კვინიკაძის ბატალიონის ჯარისკაცებმა, ოფიცრებმა. ბატალიონმა ფაშისტი დამპყრობლების წინააღმდეგ 83 დღე-ღამის განმავლობაში მრავალი საბრძოლო ოპერაცია ჩაატარა.

პარტიული და კომკავშირული ორგანიზაციების სწორი ორგანიზაციული მუშაობით ბატალიონის სარდლობამ მიაღწია ასეულების პირადი შემადგენლობის მაღალ საბრძოლო-პოლიტიკურ მომზადებას, რითაც ლ. კვინიკაძის ბატალიონი მთელ დივიზიაში სამაგალითო იყო.

ბატალიონი დივიზიასთან ერთად 1942 წლის 5 აგვისტოს № ქალაქიდან ჩრდილოეთ კავკასიისაკენ გაემართა. 8 აგვისტოს ზმეინის რაიონში მდინარე ურუხის სანაპიროზე თავდაცვის ხაზი დავიკავეთ. მეომრებმა ფიცი დადეთ სისხლის უკანასკნელ წვეთამდე დაგვეცვა სამშობლო და ამით ღირსეულად მოგვეგება ვალი სამშობლოს წინაშე.

დივიზიის სარდლობის ბრძანებით მდინარე ჩერეკის სანაპიროები დავიკავეთ. 1942 წლის 18 აგვისტოს ბატალიონმა აქ მიიღო პირველი სბრძოლო ნათლობა. მტერმა შეუპოვრად შემოგვიტია. ოთხი დღე-ღამის განმავლობაში უაშისტებმა რამდენჯერმე სცადეს მდინარის გადმოსახვა და ჩვენი თავდაცვის გარღვევა. მაგრამ ლ. კვინიკაძის ბატალიონის მეომრები მოგერიების უბანს მტკიცედ იცავდნენ. მტერს ძვირად დაუჯდა იერშის დაწყება: მტრის რამდენიმე ათეული ჯარისკაცისა და ოფიცრის გვამი დარჩა ბრძოლის ველზე.

მტერთან პირველი შებრძოლება და პირველი გამარჯვება ასაკეცებდა მებრძოლების ენერგიას და უნარს. 22-28 აგვისტოს ძნიშვნელოვან წარმატებას მიაღწია ქართულმა დივიზიამ. საარტილერიო პოლკის ძლიერი ცხარდაჭერით მებრძოლებმა მოწინააღმდეგეზე იერიში ძიიტანეს და გერმანული ოკუპანტებისაგან გაათავისუფლეს სოვეტსკაია, კრასნაია პოლიანაკა, ვლადიმირსკი, ნოვო-ივანოვკა, ძუგაევო და სხვა დასახლებული პუნქტები. ამ დიდი გამარჯვების გამო 37-ე არმიის სამხედრო საბჭოსაგან დივიზიამ მიიღო დეკეშა, რომელიც ვეიოლოცავდნენ პირველ გამარჯვებას.

ბატალიონი ბრძოლას განაგრძობდა. 4 სექტემბერს მე-790 პოლკის ყველა ბატალიონის შერჩეული მებრძოლებისაგან შეიქმნა დამკვრელი რაზმი 80 კაცის შემადგენლობით, რომელსაც სათავეში ჩაუდგნენ გუნლადი ოფიცრები კუპატაძე და პოლიტხელი ინდუაშვილი. რაზმი მტრის განლაგებაში შეუმჩნეველად შევიდა და ძოულოდნელი ბრძოლა გაუმართა გერმანელ ფაშისტებს. რაზმს მიეშველა მე-7 ასეული ლეიტენანტ ნიკოლეიშვილის მეთაურობით. მათ ბრწყინვალედ შეასრულეს დაკისრებული ამოცანა და ხუთი დღეღამის ბრძოლის შემდეგ კვლავ ლ. კვინიკაძის ბატალიონს შემოუერთდნენ.

დივიზიის სარდლობის ბრძანებით მე-3 ბატალიონი გადავიდა ნოვოივანოვკის ჩრდილოეთით, სადაც მდინარე ბაქსანის სანაპიროზე დავიკავეთ თავდაცვის ზღუდე. მტერმა განიზრახა გაერღვია ჩვენი თავდაცვა.

14 სექტემბერს ღილით მოწინააღმდეგის მხრიდან დაიწყო ძლიერი საარტილერიო მომზადება. ბატალიონის მეთაურმა სწორად განსაზღვრა, რომ მტერი საიერიშოდ ემზადებოდა. ასეულის მეთაურები გააფრთხილა ნაადრევი სროლით არ გაემეღავნებინათ ჩვენი საცეცხლე წერტილი. ბატალიონი ბრძოლისათვის კარგად მოემზადა. გათენდა. ნისლმა თანდათან მაღლა აიწია. მტრის ცეცხლი ერთი წუთითაც არ შენელებულა. გამოჩნდ და ბაქსანის მეორე მხარე. იქ გერმანელებს ტანკები მიეყენებინათ და ტყვიის უშენდნენ ჩვენს პოზიციებს. მეავტომატეებმა მდინარის იქითა ნაპირას ვეეცა ნაგტიკებში იწყეს ჩასხდომა და ძლიერი ცეცხლსაფარით მდინარეზე გადმოსვლას შეუდგნენ. ბატალიონის მეთაურმა ბრძანა: „ცეცხლი!“ და მართლაც შუა მდინარეში მტერს თავს დაატყდა გრიგალისებური ცეცხლი. მდინარე მტრის სისხლით შეიღება. მტრის პირველი მოიერიშენი გაანადგურეს. მაგრამ მტერმა მესამედ სცადა მდინარეზე გადმოსვლა. მაგრამ ამაოდ... 13 საათის განმავლობაში განუწყვეტელი ცეცხლი ბობოქრობდა, ტყე ცელით გათიბულ მინდორს მოგაგონებდათ. არტილერიის ძლიერმა და საპაერო დაბომბვამ ასწლოვანი ხეები ძირიანად ამოგლეჯა, ნალმების ღმუილი დედამიწას აზანზარებდა.

ლ. კვინიკაძის საზრიანი ხელმძღვანელობით ბატალიონმა ეს ბრძოლაც მოიგო და მტერს დიდი ზარალი მიაყენა.

ამ ბრძოლებში განსაკუთრებით ისახელეს თავი ასეულის მეთაურებიდან ოფიცრებმა პ. სარიშვილმა, თ. ბარამიძემ, კ. ნიკოლეიშვილმა, სპ. მამაცაშვილმა, ბატარიის მეთაურმა ვ. ჩიტალაძემ, პოლიტხელმა ინდუაშვილმა, ბატალიონის კომისარმა ბირძიჩაძემ, ოცეულის მეთაურმა ზვიადაძემ, ზემდგომებმა ბ. მეფარიშვილმა, ალ. მელუაძ და ს. ჯიბლაძემ, სერჟანტებმა მ. ვადაჭკორიამ, ს. ეღიკოვმა, ს. შარაბიძემ, ვ. საღირაშვილმა, ლ. ბოხოიძემ, ვს. კახნიაშვილმა და სხვ.

რიგითი მებრძოლებიდან თავი ისახელეს სნაიპერებმა ივ. კობაიძემ, ი. ქავთარაძემ, მელაშვილმა, ფერაძემ, აგრეთვე გ. ბეგოიძემ, ბ. თათიკაშვილმა, ი. ნოხელმა, ო. შაბურიშვილმა, პ. ახვლედიანმა, ს. წიკლაურმა და სხვებმა, რომლებიც იმ დიდ ბრძოლებში მონაწილეობდნენ.

დივიზიის სარდლობის ბრძანებით ლ. კვინიკაძის ბატალიონი ლეგიონთან ერთად ფრონტის სხვა უბანზე იქნა გადაყვანილი, სადაც დიდი ბრძოლები დაიწყო. განსაკუთრებით აღსანიშნავია ლ. კვინიკაძის ბატალიონის შეუპოვარი საბრძოლო ოპერაციები მდინარეების ჩერეკისა და ურვანის ნაპირებზე.

790-ე ლეგიონის ათასეულებმა დიდი წინააღმდეგობა გაუწიეს შემოსეულ მტერს. ამ ბრძოლებში დიდათ დაზარალდა პირველი ბატალიონი. ამ გარემოებამ მძიმე მდგომარეობაში ჩააგდო ლ. კვინიკაძის ბატალიონი, რომელსაც მტრის რკალში მოქცევის რეალური საფრთხე დამუქრა. მაგრამ ბატალიონის სარდლობამ ამ რთულ საბრძოლო გარემოებასაც გაართვა თავი.

მეტყვიამფრქვევეთა ასეულის მებრძოლს გავაშელს ტყვია გამოეკლა, მტერი თავზე დადგა, გავაშელმა ტყვიამფრქვევი ხვეში ისროლა, თვითონ კი ხიშტით ეძგერა ფაშისტებს, რამდენიმე მათგანი მოკლა და თვითონაც გმირულად დაეცა უთანასწორო ბრძოლაში. ასევე გმირულად დაეცნენ ბრძოლაში სერჟანტი ჯინჭარაძე და რიგითი მებრძოლი ეფრემიძე, ასეულის მეთაური პ. სარიშვილი და სხვები.

ამ ბრძოლებში დიდი გამბედაობა გამოიჩინა მე-9 ასეულის პარტორგმა ზემდგომა ბ. მეფარიშვილმა, რომელმაც ბრეზენტში გახვეული გერმანელი მოენე ბატალიონის მეთაურის ბრძანებით ცეცხლის ხაზიდან შტაბში მოიყვანა.

ლევან კვინიკაძის გმირი ბატალიონის ბევრი მეომარი დღეს მშვიდობიან შრომას ეწევა, ბევრი კი ბრძოლის ველზე დაეცა, დიად გამარჯვებას შეეწირა. მათი სასახელო საქმეები მუდამ იცოცხლებენ შთამომავლობათა გულში.

ალ. კობაიძე.

ისტორიის მეცნიერებათა კანდიდატი, დოცენტი, სამამულო ომის მონაწილე.

დიდი სამამულო ომის ფრონტებზე ჩვენი მრავალეროვანი სამშობლოს ხალხების შვილებთან ერთად გმირულად იბრძოდნენ ქართველი მამულიშვილები, ვის არ სმენია ქართველი ვაჟკაცის გრიგოლ სხულუხიას ლეგენდარული გმირობის ამბავი. ხალხი არასოდეს არ დაივიწყებს თავდადებულ ვაჟკაცს, რომელმაც თავისი სიცოცხლე სამშობლოს თავისუფლებას შესწირა. მადლიერმა თანამოფლეელებმა სამამულო ომის გმირს ზუგდიდის რაიონის მშობლიურ სოფელ რუხში ძეგლი აუგეს. აქ ხშირად ნახავთ პიონერებს, რომლებიც გმირის უკვდავსაყოფად აღმართულ ძეგლს უვავილებით ამკობენ.

ფოტო ბ. სოკოლოვისა. (საქდესის ფოტოქრონიკა).

გავიხსენოთ, მეგობრებო!

ეროვნულ-გამანთავისუფლებელთა ხსოვნის უკვდავსაყოფად

თერჯოლა. (საკ. კორ.). ათასობით თერჯოლელი იბრძოდა დიდი სამამულო ომის ფრონტებზე. ასობით გმირმა თავი შესწირა სამშობლოს, ხოლო ბევრი მშობლიურ კერას დაუბრუნდა.

თერჯოლის რაიონის ცენტრში მოეწყო მამულისათვის თავდადებულთა სტენდი. აქ გამოფენილია სამასამდე სურათი. მათ შორის არაა შინმოუსვლელი ვეტერანები და ისინიც, ვინც მოიხადა მხედრული ვალი და მშვიდობიან შრომას დაუბრუნდა. მშრომელები სტენდს დიდი ინტერესით ნახულობენ.

დიდი სამამულო ომის ისტორიის ამსახველი დოკუმენტების შეგროვება ყოველი პატრიოტის ვალია!

საბჭოთა ხალხის დიდი სამამულო ომის გამარჯვების დამთავრების 20 წლისთავის აღსანიშნავად საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭოსთან არსებულმა საარქივო სამმართველოს უფროსმა ამბ. **გ. თავგამაშვილის** მოხსენება — **ომის ვეტერანებისა და რესპუბლიკის მთელი საზოგადოებრივი როლის შესახებ დიდი სამამულო ომის ისტორიის ამსახველი დოკუმენტური მასალების შეგროვებისა და რესპუბლიკის სახელმწიფო არქივებში თავმოყრის საქმეში.**

მოხსენებაში აღძრული საკითხების განხილვაში მონაწილეობა მიიღეს თბილისის ოფიცერთა სახლთან არსებული სამხედრო-სამეცნიერო საზოგადოების თავმჯდომარემ, თადარიგის გენერალ-მაიორმა **ნ. თავართქილაძემ,** საბჭოთა კავშირის გმირმა **დ. ბაკრაძემ,** გამომცემლობა „ლიტერატურა და ხელოვნების“ დირექტორმა პოეტმა, **რ. მარგიანმა,** ანაპის 414-ე წითელდროშოვანი ქართული მსროლელი დივიზიის სანიტარული ბატალიონის ყოფილმა მედიცინის დამ, თბილისის 67-ე საშუალო სკოლის მედდაგმა **ვ. კალანდაძემ,** 414-ე დივიზიის ფრონტული გაზეთის „სამშობლოს დამცველის“ ყოფილმა რედაქტორმა ჟურნალისტმა **ა. კოკლაშვილმა,** გამომცემლობა „განათლების“ დირექტორმა პოეტმა **ა. გომიაშვილმა,** თადარიგის გენერალ-მაიორმა **გ. ჯინჭარაძემ** და სხვ. მათ ერთსულოვნად დაუჭირეს მხარი საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭოსთან არსებული საარქივო სამმართველოს თოსნობას, რამაც უნდა უზრუნველყოს სამამულო ომის ისტორიის ამსახველი დოკუმენტური მასალების რესპუბლიკის სახელმწიფო არქივებში თავმოყრა, დაცვა და წარმატებით გამოყენება სამამულო ომის ისტორიის შესასწავლად.

შეხვედრაზე მიღებული იქნა **მიმართვა,** რომელიც ქვემოთ ვეყნდება.

ჩვენ, ომის ვეტერანები, ოფიცრები, სერჟანტები, ყოფილი რიგითი მებრძოლები, პარტიზანები — საბჭოთა საქართველოს ყველა მოქალაქისადმი, რომლებიც იბრძოდნენ გერმანული ფაშიზმის წინააღმდეგ

◆

ხმა ღირსეულად მოიხადა პატრიოტული ვალი კომუნისტური პარტიისა და საბჭოთა სამშობლოს წინაშე.

სამამულო ომისა და მომდევნო წლებში რესპუბლიკის სახელმწიფო არქივებში შეკრიბეს, აღრიცხეს და მეცნიერულად დაამუშავეს საკმაოდ დიდი კოლექცია სხვადასხვა ხასიათის წერილობითი, ფოტო და კინოდოკუმენტებისა. ეს დოკუმენტები შუქს ჰფენს დიდი სამამულო ომის ისტორიის უმნიშვნელოვანეს საკითხებს, ასახავს ქართველი ხალხის, მისი სახელოვანი შვილების გმირობასა და მამაცობას სამამულო ომის ფრონტებსა და პარტიზანულ შენართებში, მეტყველებს იმ თავდადებულ შრომაზე, რასაც ეწეოდა საბჭოთა საქართველოს ყველა მშრომელი ვერაგ მტერზე გამარჯვების მოსაპოვებლად.

მთელი ეს მდიდარი დოკუმენტური მასალა დღეს საიმედოდ არის დაცული ჩვენი რესპუბლიკის სახელმწიფო არქივების საცავებში და წარმატებით გამოიყენება სამეცნიერო-კვლევითს მუშაობაში; მის საფუძველზე დაიწერა და უკვე გამოიცა არა ერთი მონოგრაფიული შრომა სამამულო ომის ისტორიის მთელ რიგ აქტუალურ საკითხებზე. მაგრამ საბჭოთა ხალხის დიდი სამამულო ომის, მასში საბჭოთა საქართველოს მშრომელთა ჭეშმარიტად გმირული მონაწილეობის ისტორიის, საქართველოს მიწა-წყალზე მიმდინარე ბრძოლების პერიოდში ყოველდღე მომდიოდა ორიათასზე მეტი წერილი. ამჟამად ჩემს ბინაში გაუხსნელი დევს 100 ათასამდე ბარათი. ამ ბარათებს გავეცნობი ხანმოკლე დასვენების შემდეგ.

გადაწყვეტილი მაქვს შევისწავლო და ავსახო სამამულო ომის წლებში სახელგანთქმული ქართველი მეზღვაურის ანატოლი კაკბარავას მამაცობის ისტორია. ცნობილია, რომ ამ პერიოდში ანატოლი კაკბარავა გახლდათ გემ „სედოვის“ კაპიტანი, რომელიც ძირითადად ანტრაქტიკაში აწარმოებდა მიმოსვლას. ეს სამოქალაქო გემი, რომელიც თითქმის უიარაღო იყო, ბრძოლაში ჩაება გერმანულ სახაზო გემ „ადმირალ გრაფ შეერთან“. ამჟამად ანატოლი კაკბარავა ერთ-ერთ დიდ სამოქალაქო გემს მეთაურობს. ამ მამაცი ადამიანის შესახებ ნაწილი მასალები უკვე შეგროვილი მაქვს. ახლო მომავალში ქართველი მკითხველი გაეცნობა კიდევ ერთი თანამემამულის მამაცობის ისტორიას.

დიდად ფიზიდავს აკიმუშკაის ქვასამტეხლოების (ქერჩის მახლობლად) გმირული დაცვა. ცნობილია, რომ იმ მიდამოებში ბევრი ქართველი მეომარი იბრძოდა. ახე რომ ახლო მომავალში ქართველებთან უფრო მჭიდრო ურთიერთობას დავამყარებ. დიდი მადლობელი ვარ ალექსანდრე კალანდაძის, რომელმაც ითავა ჩვენი შეხვედრა.

ჩვენ ვთხოვეთ სერგეი სმირნოვს რამდენიმე სიტყვა დაეწერა „კომუნისტის“ მკითხველებისათვის.

ჩემი მხურვალე სალამი გაზეთ „კომუნისტის“ მკითხველებს. არასოდეს არ დამავიწყდება წარმმატები საქართველო, მისი შესანიშნავი ადამიანები, მისი ზღაპრული ბუნება. მივდივარ და თან მიმყავება ოცნება რაც შეიძლება მალე ჩამოვიდე აქ და მეტი ხანი დავჯდე თქვენს მშვენიერ. ძველ და ახალგაზრდა ქართულ მიწაზე.

თქვენი ს. სმირნოვი.

27. 7. 65.
თბილისი.

სერგეი სმირნოვმა აღუთქვა ქართველ ბრესტელებს, რომ კიდევ ინახულებს მათ მომავალ წელს და ყველაფერს გააკეთებს, რათა სრულად ასახოს ბრესტის გმირული ეპოპეა.

მასპინძლებმა გულითადად გააცილეს ძვირფასი სტუმარი, რომელმაც ესოდენ დიდი სიყვარულით ასახა საბჭოთა არმიის მებრძოლთა უმამაცესი გმირობის ერთ-ერთი მნიშვნელოვანი ფურცელი.

ბ. მერკვილაძე.

* * *

სურათზე: ლენინური პრემიის ლაურეატი მწერალი სერგეი სმირნოვი (ცენტრში) და ბრესტის სიმაგრის დაცვის მონაწილენი (მარცხნიდან) — ალავერდი იმანოვი, გენადი ჭანტურიძე, ალექსანდრე კალანდაძე, თამარ ჯიჯიშვილი, მიხეილ მუშლაძე.

ფოტო ვლ. გინზბურგისა.

საბჭოთა ხალხის დიდი სამამულო ომის ვეტერანების შეხვედრის მონაწილეთა მიმართვა

ძვირფასო ამხანაგებო!

ოცი წლის წინათ დამთავრდა ისტორიაში ყველაზე მძიმე და სისხლისმღვრელი ომი. ძლევამოსილი კომუნისტური პარტიის ხელმძღვანელობით გმირმა საბჭოთა ხალხმა, მისმა მამაცმა შეიარაღებულმა ძალებმა გაანადგურეს ფაშისტური გერმანია, ჰიტლერული ულლისაგან გაათავისუფლეს ევროპის ხალხები და ფაშისტური დამონების საფრთხისაგან იხსნეს მთელი კაცობრიობა.

მძიმე და ხანგრძლივი იყო ამ ისტორიული გამარჯვების გზა. ჩვენმა ხალხმა იგი უდიდესი განსაცდელის, გაჭირვებისა და მილიონობით ადამიანის სიცოცხლის ფასად მოიპოვა. რაც უფრო მეტი დრო გადის ომის დამთავრებიდან, მით უფრო სრულად და მკაფიოდ ვლინდება საბჭოთა ხალხის გმირობის სიდიადე, ხალხისა, რომელმაც ფაშიზმის წინააღმდეგ სასტიკ ბრძოლაში მამაცურად დაიცვა: ჩვენი სამშობლოს თავისუფლება, ღირსება და დამოუკიდებლობა.

მომაკვდინებელი საფრთხის ჟამს, რაც თავს დასტრიალებდა საბჭოთა ქვეყანას, მთელი ქართველი ხალხი, მომავ საბჭოთა ხალხებთან ერთად, ერთსულოვნად ადგა სოციალისტური სამშობლოს დასაცავად. ასიათასობით ქ

352 საათი ანაკოფიის უფსკრულში

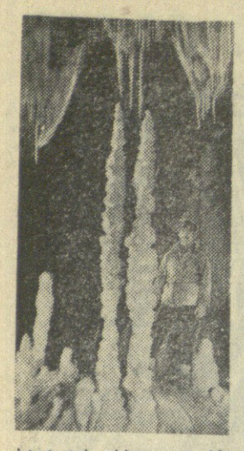

1961 წელს საქართველო ს სსრ მეცნიერებათა აკადემიის ვახუშტის სახელობის გეოგრაფიის ინსტიტუტის სპელეოლოგებმა ახალი ათონის მიდამოებში პირველმა მიაკვლიეს და შეისწავლეს ბუნების უნიკალური ძეგლი — გიგანტური კარსტული მღვიმე, რომელიც ამჟამად ანაკოფიის უფსკრულის სახელწოდებით არის ცნობილი.

1962-1965 წლებში გეოგრაფიის ინსტიტუტის ექსპედიციები ხუთჯერ ჩაეშვნენ ანაკოფიის უფსკრულში და საინტერესოა, რომ მეოთხე ექსპედიციამ მიწისქვეშ 198 საათი დაჰყო, ხოლო მეხუთემ მიმდინარე წლის ივნისში — 352 საათი.

გამოკვლევის საფუძველზე ანაკოფიის უფსკრულის საუკუნეობრივ საიდუმლოებას ფარდა აეგადა. დეტალურად შეისწავლეს გიგანტური დარბაზების ტოპოგრაფია, მათი გეომორფოლოგიური, მინერალოგიური, ჰიდროგეოლოგიური, მიკროტექტონიკური და მიკროჰავის - თაგისებურებები.

ჩვენი ქვეყნის ვრცელ ტერიტორიაზე ჯერ უცნობია ისეთი მღვიმე, რომელიც დარბაზების გიგანტურობით ოდნავ მაინც შეედრებოდეს ანაკოფიისას. მაგალითად, უკანასკნელ დრომდე ჩვენს ქვეყანაში სიგრძით კირვეულობას ისაკუთრებდა მღვიმე „კრისტალნაია“ პოდოლიაში, ტერნოპოლის ოლქში. იგი თაბაშირის ქანებში გაჩენილ მღვიმეთა შორის მსოფლიოში უგრძესად ითვლებოდა.

დაზუსტებული მონაცემებით ანაკოფიის უფსკრულის დერეფნების საერთო სიგრძე 1.515 მეტრია, სიგანე — 10-70 მეტრი, სიმაღლე 20-70 მეტრი, ხოლო მოცულობა 946.500 კუბურ მეტრს შეადგენს. „კრისტალნაია“ თითქმის 12,5-ჯერ გრძელია ანაკოფიის დერეფნებზე, მაგრამ მნიშვნელოვნად ჩამორჩება უკანასკნელს სიმაღლესა და სიგანეში. ფიგურალურად რომ ვთქვათ, ანაკოფიის უფსკრულის დარბაზებში „კრისტალნაიას“ მსგავსი თითქმის 102 მღვიმე გამოიჭრება.

ანაკოფიის დარბაზები ორიგინალურად არის მორთული ათასწლოვანი სტალაქტიტებით, სტალაგმიტებით, ფარდებითა და გაქვავებული ჩანჩქერებით. რად ღირს თუნდაც ჰელიტიტების — ექსცენტრული სტალაქტიტების ხიდვა, რომელთა უცნაურმა ფორმებმა არ შეიძლება არ გაგაოცოთ და აღტაცებაში არ მოგიყვანოთ.

საქართველოს სსრ მინისტრთა საბჭოს განკარგულებით უკვე მიმდინარეობს ანაკოფიის უფსკრულის კეთილმოწყობის პირველი რიგის სამუშაოები. ამ მიზნით მოწყობილმა მეოთხე ექსპედიციამ დარბაზების ინსტრუმენტულ აგებულებასთან ერთად მოახერხა ფირზე აღებეჭდა მიწისქვეშეთის ეგზოტიკური პეიზაჟები. გადაღებულმა კინომასალამ (ოპერატორი ე. გერმესაშვილი) დიდი ინტერესი გამოიწვია. გადაწყდა ანაკოფიის უფსკრულზე სამეცნიერო-პოპულარული ფილმის შექმნა. ამ მიზნით 1965 წლის ივნისში მიწის ქვეშ ჩავშვა საქართველოს მეცნიერულ-პოპულარული და დოკუმენტალური ფილმების სტუდიის კინოექსპედიცია, რომლის შემადგენლობაში იყვნენ რეჟისორი ვ. მიქელაძე. ოპერატორი ე. გერმესაშვილი, ოპერატორის ასისტენტი ტ. კანდელაკი, ხმის ოპერატორი მ. გვანცელაძე, გამხადებლები: გ. მირველაშვილი, ჯ. გრიქუროვი, შ. მერაბოვი, თ. ოგანეზოვი, სპელეოლოგები ა. ოქროჯანაშვილი, ლ. ქალდანი, გ. გვიმრაძე, რ. ნაფერიანი, რ. სუჯაშვილი, ამ სტრიქონების ავტორი და ფილმის დირექტორი ბ. ნიკოლაშვილი.

ჩვენ მტკიცედ გვწამდა, რომ მხოლოდ კინოფირს შეეძლო იმ სილამაზის აღბეჭდვა, რაც საუკუნეების განმავლობაში „ჩამალული“ იყო 300 მეტრის სისქის კლდოვან ჭურჭვეშ.

ძნელ პირობებში ძლიერლიეობით დავამონტაჟეთ ასობით მეტრი სიგრძის მძიმე კაბელი, გავივაჭვნეთ სატელეფონო კავშირი, მიწის ქვეშ ჩავიტანეთ ასობით კილოგრამი ტვირთი...

კინოდოკუმენტალისტებმა ბევრი საინტერესო კადრი გადაიღეს ჰელიტიტების „ჯუნგლში“. ამ კადრებს არა მარტო სანახაობითი, არამედ გარკვეული მეცნიერული ღირებულებაც აქვთ.

უკან დარჩა მიწის ქვეშ გატარებული 352 საათი (ასე ხანგრძლივად ჩვენი ქვეყნისა და ევროპის მღვიმეებში ჯერ არც ერთი საექსპედიციო ჯგუფი არ ყოფილა).

ქართველმა კინოდოკუმენტალისტებმა შექმნეს მეტად საინტერესო ფილმი, რომელსაც უახლოეს ხანში ინტერესით ნახავს მაყურებელი.

როგორც აღვნიშნეთ, უკვე მიმდინარეობს ანაკოფიის უფსკრულის კეთილმოწყობის სამუშაოები. იქ სულ მალე საექსკურსიო ჯგუფები იფლიან. ამასთან დაკავშირებით გულისტკივილით უნდა აღვნიშნოთ ისიც, რომ იქ შეუფერხებლად ახერხებენ ჩასვლას სხვადასხვა ჯურის მოყვარულები, რომლებიც აუნაზღაურებელ ზიანს აყენებენ ბუნების უნიკალურ ძეგლს, მის შესანიშნავ ექსპონატებს. ვიდრე ვვიან არ არის, ანაკოფიის უფსკრული უნდა დავიცვათ უმეცარი ადამიანების ხელყოფისაგან.

ზ. ტინტილოზოვი.

• • •

სურათზე: ტუუბი სტალაგმიტი.

ფოტო ავტორისა.

რა იპოვნეს პამირ-ალტაის მთებში

პამირ-ალტაის მთების განტოტებაში (სამხრეთი ყირგიზეთი) აღმოჩენილ იქნა ნახატები, რომლებიც ქვაზე ამოკვეთილია ორი ათას წელზე მეტი ხნის წინათ. იქვე, გამოქვაბულთა რაიონში, ამაზე ცოტა ადრე არქეოლოგებმა იპოვნეს ქაჟის საფეხელები და ნაჯახები. კლდეზე ამოკვეთილი ნახატები, რომლებიც ყირგიზმა არქეოლოგებმა აღმოაჩინეს, შუა აზიის ტერიტორიაზე პიქტოგრაფიული დამწერლობის (სიმბოლური ჩანაწერის) პირველ ნიმუშს წარმოადგენს.

ხავსურას მკვრივი, სქელი ფენის ქვეშ, რომლითაც დაფარული იყო კლდე, აღმოჩენილ იქნა პიქტოგრამა. ნახატებს დაახლოებით ორი კვადრატული მეტრი ეჭირა, ხოლო მახლობლად კიდევ რამდენიმე უფრო პატარა პიქტოგრამა იყო. ამ „ნახატი ჩანაწერების“ — გვეუბნის, სიმბოლურად მზის გამომსახველი წრეების, საცხოვრებელ ბინათა და ყანათა ამსახველი სწორკუთხედების ანალიზმა ცხადყო, რომ კლდეებზე ამოკვეთილია ძველ ადგილობრივ მოსახლეთა მიმართვა ტოტემებისადმი — თავიანთი მფარველი გველებისადმი. ამ ადგილების მობინადრენი გველებს სთხოვდნენ დაეცვათ ბინები და ყანები ულმობელი მცხუნვარე მზისაგან და წვიმა მოეყვანათ გამოფიტული მიწის გასაცოცხლებლად.

ნაპოვნი პიქტოგრამების გაშიფრვაში დიდი როლი შეასრულა ძველი ჩინეთისა და ეგვიპტის იეროგლიფური დამწერლობის ნიშნებმა.

ვ. ჩეილიტკო,
არქეოლოგი.

ᲥᲣᲗᲐᲘᲡᲔᲚᲗᲐ ᲐᲮᲐᲚᲘ ᲒᲐᲛᲐᲠᲯᲕᲔᲑᲐ

ᲥᲣᲗᲐᲘᲡᲘ. (საკ. კორ.). ქუთაისის ტორპედოელებს უკანასკნელ მატჩებში ვერ დავემდურებით, წარმატებას წარმატება მოსდევს. ასე მოხდა გუშინდელ შეხვედრაშიც კუიბიშევის „კრილია სოვეტოვთან“, მათ დაამარცხეს ძლიერი მეტოქე ანგარიშით 4:1.

მატჩის ბედი პირველ რვა წუთში გადაწყდა. დასაწყისშივე ანგარიში ასიტაშვილმა გახსნა, შემდეგ კი მე-3 და მე-8 წუთზე ხარხაძემ და ᲐᲣᲠᲘᲨᲐᲫᲛ დამატებით ორი ბურთი მოათავსეს კუიბიშეველთა ბადეში.

დარჩენილ წუთებში მეტოქეებმა თითო ბურთი გაიტანეს (23-ე წუთზე ᲙᲐᲮᲘᲐᲫᲔᲛᲐ, 59-ე წუთზე ᲩᲮᲐᲠᲗᲘᲨᲕᲘᲚᲘᲫᲐ). გაიმარჯვეს ქუთაისის ტორპედოელებმა 4:1.

მატჩები და შედეგები

გუშინ გაიმართა საკავშირო ჩემპიონატის პირველი წრის უკანასკნელი ტურის მატჩები ფეხბურთში „ა“ კლასის პირველი ჯგუფის გუნდებისათვის.

მოსკოვში თამაშობდნენ დედაქალაქის „ლოკომოტივისა“ და კიევის „დინამოს“ გუნდები. ეს იყო მათი 43-ე პაექრობა. ადრინდელ შეხვედრებში კიეველებმა მოიგეს 17 მატჩი, 13 ფრედ დაამთავრეს და 12 წააგეს. გუშინ დინამოელებმა აქტიურში კიდევ ერთი გამარჯვება ჩაიწერეს, მოიგეს შეხვედრა 4:1.

მინსკის „დინამოს“ არმიის ცენტრალური სასპორტო კლუბის გუნდი ეწვია. მათი სატურნირო მაჩვენებლებიდან ის დასკვნა უნდა გამოგვეტანა, რომ ბრძოლა პრინციპული და შეუპოვარი იქნებოდა. ამ შეხვედრის ბედი გადაწყვიტა ერთადერთმა ბურთმა, გაიმარჯვეს მინსკელებმა.

ᲓᲝᲜᲔᲪᲙᲨᲘ თამაშობდნენ ადგილობრივი „შახტორისა“ და ოდესის არმიის სასპორტო კლუბის გუნდები. ოდესელთა მდგომარეობა არასახარბიელო. მაგრამ გუშინდელ მატჩში ისინი ძალთა მთელი მობილიზაციით იბრძოდნენ და პირველი გამარჯვება მოიპოვეს 3:1.

ᲚᲔᲜᲘᲜ�გᲠᲐᲓᲨᲘ ᲞᲐᲔᲥᲠᲝᲑᲐ ᲰᲥᲝᲜᲓᲐᲗ ᲫᲕᲔᲚ ᲛᲔᲢᲝᲥᲘᲔᲑᲗ — „ᲖᲔᲜᲘᲗᲣᲡ“ და ᲡᲡᲠ ᲙᲐᲖᲨᲘᲠᲘᲡ ᲐᲗᲒᲖᲘᲡ ᲩᲛᲞᲘᲝᲜᲗᲐ ᲒᲣᲜᲓᲘᲡᲐᲗᲕᲘᲡ. „ᲖᲔᲜᲘᲗᲣᲡ“ ᲛᲝᲡᲙᲝᲕᲘᲡ „ᲓᲘᲜᲐᲛᲝᲡᲗᲐᲜ“ ᲒᲣᲜᲓᲘ ᲩᲐᲬᲐᲒᲝᲡ ᲠᲣᲡᲗᲐᲕᲘᲡ „ᲙᲘᲠᲘᲚᲘᲡᲐᲗᲕᲘᲡ“ — 4:1.

კვლავ უფერულად

„ᲓᲘᲜᲐᲛᲝ“ (თბილისი) — **„ᲞᲐᲮᲢᲐᲙᲝᲠᲘ“** (ტაშკენტი) 0:0. თბილისი. 27 ივლისი. „დინამოს“ სტადიონი. **მსაჯი — Ვ. ᲮᲝᲠᲪᲘᲜᲘ** (მინსკი).

„ᲓᲘᲜᲐᲛᲝ“ — კოტრიკაძე, ჭელიძე, ხურცილავა, რეხვიაშვილი, ცხოვრებოვი, გ. სიჭინავა, იამპნიძე, დათუნაშვილი (ბუციშვილი) ბარქაია, მეტრეველი, მესხი; „ᲞᲐᲮᲢᲐᲙᲝᲠᲘ“ — აშეინჩინკოვი, ზაკეროვი, შტერნი, ნაუმენკო, სუიუნოვი, მუხინი, აბდურაიმოვი, ტაჯროვი, მელქუმოვი, კრასნიცკი, რახმატულაევი.

ᲔᲡ ᲛᲐᲢᲩᲘ მეტოქეთათვის პირველი წრის უკანასკნელი შეხვედრა იყო, ამასთანავე პასუხსაგები და პრინციპული.

გუნდები მწვრთნელებთან ერთად კარგად იცნობდნენ ერთმანეთს. ადრე ხომ დინამოელებს **მ. იაკუშინი** ედგა სათავეში, „პახტაკორს“ კი — **გ. კაჩალინი.** ისიც უნდა აღინიშნოს, რომ „პახტაკორს“ ერთი „უცნაურობა დასჩემდა“ — მკაცრად უსწორდება ფაქლიერესებს, აუტსაიდერებთან ლმობიერებას იჩენს.

ერთი სიტყვით ინტერესთა მრავალმხრივობით ეს მატჩი ყურადღების ცენტრში იდგა.

ტაშკენტელები ამჯერადაც ტრადიციის ერთგულნი აღმოჩნდნენ, მათ ჩემპიონს ქულა გამოსტაცეს. დინამოელებმა კვლავ უღიმღამო თამაში გვიჩვენეს. რომ არაფერი ვთქვათ დაცვის ხარვეზებზე, საკითხავია რა მოუვიდათ სახელმოხვეჭილ თავდამსხმელებს **ᲑᲐᲠᲥᲐᲘᲐᲡ, ᲛᲔᲢᲠᲔᲕᲔᲚᲡ, ᲛᲔᲡᲮᲡ,** რომ ბურთები ვერ გაიქნეთ.

მხოლოდ მეორე ტაიმში გამოცოცხლდნენ მასპინძლები, მაგრამ გვიანღა იყო, ტაშკენტელებმა ჩინებულად დაიცვეს კარის მისადგომები.

დასანანია, რომ პირველი წრის ფინიშთან, ისევე საკუთარ მოედანზე, ჩემპიონმა კიდევ ერთი ქულა დაკარგა.

ᲒᲐᲗᲐᲛᲐᲨᲔᲑᲘᲡ ᲪᲮᲠᲘᲚᲘ

„Ა“ ᲙᲚᲐᲡᲘᲡ ᲞᲘᲠᲕᲔᲚᲘ ᲯᲒᲣᲤᲘ

მდგომარეობა 28 ივლისისათვის

	თ.	მ.	ფ.	წ.	ბ.	ქ.
„ᲢᲝᲠᲞᲔᲓᲝ“ (მ.)	15	10	4	1	26-8	24
„ᲓᲘᲜᲐᲛᲝ“ (კ.)	16	10	4	2	28-11	24
ᲪᲡᲙᲐ	16	7	7	2	18-6	21
„დინამო“ (მნ.)	16	7	6	3	15-6	20
„ᲖᲔᲜᲘᲗᲘ“ (ლ.)	16	5	7	4	20-14	17
„დინამო“ (თბ.)	16	6	5	5	19-15	17
„კრ. სოვ.“ (კუიბ.)	16	6	5	5	20-18	17
„სპარტაკი“ (მ.)	15	5	6	4	14-10	16
სკა (როსტ.)	15	4	8	3	16-15	16
„შახტიორი“ (დ.)	16	5	6	5	19-20	16
„დინამო“ (მ.)	16	3	8	5	14-15	14
„ნეფტჩანიკი“ (ბ.)	16	6	2	8	16-19	14
„ლოკომოტივი“ (მ.)	16	4	6	6	22-26	14
„პახტაკორი“ (ტ.)	16	4	6	6	16-24	14
„ჩერნომორ.“ (ო.)	15	3	4	8	16-26	10
„ტორპედო“ (ქ.)	16	4	1	11	12-33	9
სკა (ო.)	16	1	3	12	7-32	5

ᲞᲘᲠᲕᲔᲚᲘ ᲩᲔᲛᲞᲘᲝᲜᲔᲑᲘ

ᲠᲣᲡᲗᲐᲕᲘᲡᲘᲡ [illegible] **ᲡᲐᲮᲚᲘᲡ** [illegible] **ᲡᲐᲛᲘᲜᲘᲡ** ნახევარფინალური მატჩი ვადრაკში პრინციპალური ბრძოლის ხასიათდება. ამაზე მეტყველებს პარტიათა მსვლელობა, შედეგები.

ორი ტურის შემდეგ ანგარიში 1:1 იყო. ამიტომ მესამე პარტია განსაკუთრებულ ინტერესს იწვევდა. გათამაშდა ძველი ინდური დაცვა, სადაც დანიელმა გროსმაისტერმა ორიგინალურ გაგრძელებას მიმართა. შუა თამაშში ბრძოლა გამწვავდა, შავებმა მიიღეს რამდენადმე უკეთესი მდგომარეობა. მოუხიდავად ციტინტისა, **ბ. ლარსენი** ზუსტად თამაშობდა და 42-ე სვლაზე მოწინააღმდეგენი ყაიმზე შეთანხმდნენ.

ამრიგად, მატჩის ანგარიში გახდა 1,5:1,5. გუშინ გაიმართა მეოთხე პარტია.

ᲐᲛᲔᲠᲘᲙᲘᲡ ᲛᲫᲚᲝᲛᲜᲔᲑᲘ ᲛᲝᲡᲙᲝᲕᲨᲘ

31 ᲘᲕᲚᲘᲡᲘᲡᲐ ᲓᲐ 1 ᲐᲒᲕᲘᲡᲢᲝᲡ [illegible] გაიმართება სსრ კავშირისა და ამერიკის შეერთებული შტატების ტრადიციული მატჩი მძლეოსნობაში. გუშინ ამერიკელი მძლეოსნები მოსკოვში ჩამოვიდნენ.

ᲐᲠ ᲕᲘᲪᲘᲡᲗᲣᲚᲘᲗ, ᲐᲠ ᲓᲐᲒᲘᲜᲐᲮᲝᲗ

ᲠᲐᲓᲘᲝ

28 ᲘᲕᲚᲘᲡᲘ

ᲞᲘᲠᲕᲔᲚᲘ ᲞᲠᲝ�გᲠᲐᲛᲘᲗ

09.15 — ქართული ხალხური სიმღერები, 10.15 —ქართველი პოეტების ლექსები, 10.35 — რუს კომპოზიტორთა კამერული ნაწარმოებები, 11.15 — ნაწყვეტები დ. თორაძის ოპერა ჩრდილოეთის პატარძლიდან“, 12.30 — გადაცემა ახალგაზრდობისათვის ციკლიდან — „მოგითხრობთ თქვენს თანატოლებზე“, 12. 45 — ფრაგმენტები ა. ხაჩატურიანის ბალეტ „გაიანედან“, 13.10 — შ. აზმაიფარაშვილის სიმფონიური პოემა „ყვარლის მთებს“, 13.40 — რუსული სიმღერები, 14.00 — კონცერტი ბახის ნაწარმოებებიდან (მოსკოვი), 17.15 — ქართული ხალხური სიმღერები, 17.35 — გადაცემა მოსწავლეთათვის — გ. კეკელიძის მოთხრობა „ლურჯი ზღვის პირას“, 18.10 — ო. გორდელი. ვოკალურ-სიმფონიური პოემა „რაზე ბუტბუტებს მტკვარი“, 18.45 — კონცერტი — „მღერის ირინე ბრეევსკაია“, 19.30 — საუბარი — „სიცივის პოლუსის საიდუმლოება“, 19.45 — ფრაგმენტები შ. თაქთაქიშვილის ბალეტ მალთაყვადან“, 20.15 — ქართული ხალხური სიმღერები, 20.30 — „თბილისი, ბაკო, ერევანი“, 21.00 — „ძილისპირული“, 21.15 — კონცერტი-საუბარი „ჰ. ნეიჰაუზი“, 22.00 — — ლიტერატურული გადაცემა — „პოლიო ებრამია“, 23.30 — მსოფლიოს ხალხთა სიმღერები.

ᲢᲔᲚᲔᲕᲘᲖᲘᲐ

28 ᲘᲕᲚᲘᲡᲘ

17.55 — გადაცემათა პროგრამა, 18.00 — მოსწავლეთათვის — მხატვრული ფილმი „პაპა გოგია“, 19.05 — „ჩვენი სატელევიზიო ოფენა“, 19.50 — კინონარკვევი, 20.10 — გადაცემა „ახალი წიგნები“, 20.25 — კინონარკვევი, 20.45 — ჟურნალ „ცისკრის“ ფურცლებზე, 21.15 — მხატვრული ფილმი „ნაკვალევი ჰორიზონტს შორდება“, 22.35 — ახალი ამბები.

რედაქტორი
დ. მჭედლიშვილი.

ᲨᲔᲐᲛᲝᲬᲛᲔᲗ, ᲕᲘᲜ ᲠᲐ ᲛᲝᲠᲘᲒᲝ

ᲝᲤᲘᲪᲘᲐᲚᲣᲠᲘ ᲪᲮᲠᲘᲚᲘ

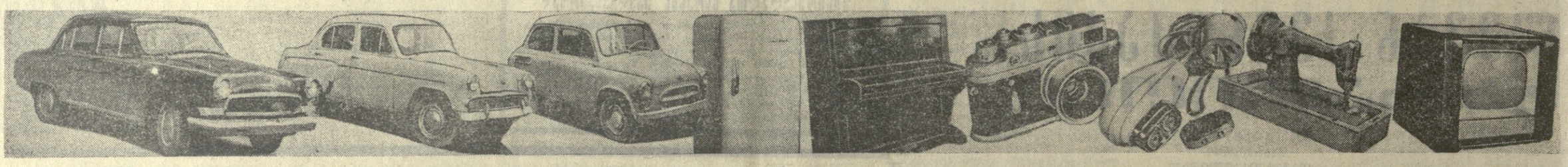

ᲡᲐᲥᲐᲠᲗᲕᲔᲚᲝᲡ ᲡᲡᲠ ᲤᲣᲚᲘᲡᲐ ᲓᲐ ᲜᲘᲕᲗᲔᲑᲘᲡ 1965 ᲬᲚᲘᲡ ᲛᲔᲨᲕᲘᲓᲔ ᲒᲐᲛᲝᲨᲕᲔᲑᲘᲡ ᲚᲐᲢᲐᲠᲘᲘᲡ ᲛᲝᲒᲔᲑᲐᲗᲐ ᲢᲘᲠᲐᲟᲘᲡᲐ. ᲛᲝᲒᲔᲑᲐᲗᲐ ᲢᲘᲠᲐᲟᲘ ᲒᲐᲘᲛᲐᲠᲗᲐ 1965 ᲬᲚᲘᲡ 25 ᲘᲕᲚᲘᲡᲡ Ქ. ᲝᲩᲐᲛᲩᲘᲠᲔᲨᲘ.

ᲢᲘᲠᲐᲟᲨᲘ ᲒᲐᲗᲐᲛᲐᲨᲓᲐ 140 ᲜᲘᲕᲗᲘᲗᲛᲝᲒᲔᲑᲐ ᲓᲐ 112.360 ᲤᲣᲚᲐᲓᲘ ᲛᲝᲒᲔᲑᲐ 187.500 ᲛᲐᲜᲔᲗᲘᲡ ᲗᲐᲜᲮᲘᲡᲐ. ᲛᲝᲒᲔᲑᲐ ᲮᲕᲓᲐ 1965 ᲬᲚᲘᲡ ᲛᲔᲨᲕᲘᲓᲔ ᲒᲐᲛᲝᲨᲕᲔᲑᲘᲡ ᲚᲐᲢᲐᲠᲘᲘᲡ ᲡᲔᲠᲘᲔᲑᲘᲡᲐ ᲓᲐ ᲑᲘᲚᲔᲗᲔᲑᲘᲡ ᲨᲔᲛᲓᲔᲒᲘ ᲜᲝᲛᲠᲔᲑᲘ:

სერიის №	ბილეთის №	მოგებული ნივთის დასახელება ან ფულადი მოგების ოდენობა	მოგებული ნივთის ფულადი ღირებულება
15002	016*)	ელექტროსამართებელი	22—50
15011	260*)	ავტომანქანა „ᲖᲐᲞᲝᲠᲝᲟᲔᲪᲘ“	2220—00
15018	297*)	ავტომანქანა „მოსკვიჩი“	3461—25
15022	014*)	ტელევიზორი „რეკორდი“	210—00
15025	155*)	მამაკაცის მაჯის საათი	28—00
15035	256*)	20 მანეთი	—
15040	437*)	მაცივარი	200—00
15064	274*)	სახვითი ხელოვნების ნაწარმოებები	111—40
15066	212*)	30 მანეთი	—
15077	226*)	100 მანეთი	—
15133	214*)	მაცივარი	200—00
15141	087*)	20 მანეთი	—
15147	219*)	ელექტროსამართებელი	22—50
15151	1—500	10 მანეთი	—
15160	408*)	მაცივარი	200—00
15168	316*)	ელექტროსამართებელი	22—50
15174	023*)	სახვითი ხელოვნების ნაწარმოებები	111—40
15180	183*)	20 მანეთი	—
15223	466*)	ხალიჩა შალნარევი ზომით 1×1,85 კვ. მ.	16—00
15240	486*)	300 მანეთი	—
15248	392*)	ელექტროსამართებელი	22—50
15256	340*)	პიანინო	526—50
15258	194*)	სახვითი ხელოვნების ნაწარმოებები	111—40
15274	476*)	15 მანეთი	—
15276	171*)	სახვითი ხელოვნების ნაწარმოებები	111—40
15293	133*)	ხელის საკერავი მანქანა	50—00
15298	205*)	ფოტოაპარატი „ᲖᲝᲠᲙᲘ“	43—00
15311	218*)	ავტომანქანა „მოსკვიჩი“	3461—25
15313	348*)	200 მანეთი	—
15349	390*)	მაცივარი	200—00
15364	190*)	200 მანეთი	—
15368	005*)	20 მანეთი	—
15369	016*)	20 მანეთი	—
15375	129*)	პიანინო	526—50
15377	245*)	სახვითი ხელოვნების ნაწარმოებები	111—40
15417	130*)	ტელევიზორი „რეკორდი“	210—00
15418	233*)	ხალიჩა შალნარევი ზომით 1×1,85 კვ. მ.	16—00
15422	339*)	მამაკაცის მაჯის საათი	28—00
15431	344*)	მაცივარი	200—00
15438	022*)	200 მანეთი	—
15464	138*)	ტელევიზორი „რეკორდი	210—00
15477	248*)	ტელევიზორი „რეკორდი“	210—00
15482	202*)	საგზური საბჭოთა კავშირის ქალაქებში სამოგზაურად ტურისტული მატარებლით „საქართველო“	150—00
15499	226*)	პიანინო	526—50
15505	1—500	5 მანეთი	—
15508	036*)	20 მანეთი	—
15510	448*)	მამაკაცის მაჯის საათი	28—00
15532	352*)	ელექტროსამართებელი	22—50
15545	352*)	15 მანეთი	—
15546	192*)	ხელის საკერავი მანქანა	50—00
15557	130*)	15 მანეთი	—
15565	212*)	300 მანეთი	—
15574	261*)	25 მანეთი	—
15579	198*)	25 მანეთი	—
15587	246*)	ავტომანქანა „ᲖᲐᲞᲝᲠᲝᲟᲔᲪᲘ“	2220—00
15599	381*)	მაცივარი	200—00
15603	439*)	ხალიჩა შალნარევი ზომით 1×1,85 კვ. მ.	16—00
15607	339*)	მაცივარი	200—00
15630	348*)	100 მანეთი	—
15639	426*)	200 მანეთი	—
15653	189*)	მაცივარი	200—00
15660	390*)	ელექტროსამართებელი	22—50
15671	444*)	100 მანეთი	—
15673	145*)	მაცივარი	200—00
15695	441*)	20 მანეთი	—
15704	189*)	პიანინო	526—50
15726	235*)	მაცივარი	200—00
15757	042*)	20 მანეთი	—
15777	357*)	მაცივარი	200—00
15844	395*)	პიანინო	526—50
15846	402*)	ხელის საკერავი მანქანა	50—00
15854	293*)	მამაკაცის მაჯის საათი	28—00
15882	154*)	ელექტროსამართებელი	22—50
15898	255*)	სახვითი ხელოვნების ნაწარმოებები	111—40
15905	186*)	მაცივარი	200—00
15910	215*)	პიანინო	526—50
15921	399*)	პიანინო	526—50
15930	470*)	20 მანეთი	—
15935	436*)	ტელევიზორი „რეკორდი“	210—00
15936	201*)	ელექტროსამართებელი	22—50
15941	486*)	ტელევიზორი „რეკორდი“	210—00
15945	411*)	300 მანეთი	—
15948	411*)	მამაკაცის მაჯის საათი	28—00
15949	183*)	25 მანეთი	—
15954	412*)	25 მანეთი	—
15958	454*)	ხალიჩა შალნარევი ზომით 1×1,85 კვ. მ.	16—00
15965	106*)	100 მანეთი	—
15968	448*)	100 მანეთი	—
15978	242*)	ფოტოაპარატი „ᲖᲝᲠᲙᲘ“	43—00
15997	164*)	ტელევიზორი „რეკორდი“	210—00
16001	468*)	მამაკაცის მაჯის საათი	28—00
16005	340*)	20 მანეთი	—
16015	007*)	მაცივარი	200—00
16018	234*)	მამაკაცის მაჯის საათი	28—00
16029	477*)	ავტომანქანა „მოსკვიჩი“	3461—25
16035	276*)	ელექტროსამართებელი	22—50
16037	423*)	სახვითი ხელოვნების ნაწარმოებები	111—40
16043	164*)	ტელევიზორი „რეკორდი“	210—00
16045	445*)	მაცივარი	200—00
16046	416*)	ელექტროსამართებელი	22—50
16050	328*)	15 მანეთი	—
16056	343*)	პიანინო	526—50
16057	091*)	25 მანეთი	—
16061	256*)	ტელევიზორი „რეკორდი“	210—00
16088	285*)	მაცივარი	200—00
16091	184*)	ტელევიზორი „რეკორდი“	210—00
16097	094*)	ავტომანქანა „მოსკვიჩი“	3461—25
16104	152*)	20 მანეთი	—
16110	1—500	5 მანეთი	—
16116	388*)	20 მანეთი	—
16125	463*)	25 მანეთი	—
16141	055*)	მამაკაცის მაჯის საათი	28—00
16159	309*)	მაცივარი	200—00
16169	331*)	20 მანეთი	—
16173	451*)	20 მანეთი	—
16200	057*)	მაცივარი	200—00
16211	170*)	ელექტროსამართებელი	22—50
16212	043*)	პიანინო	526—50
16214	101*)	ხელის საკერავი მანქანა	50—00
16215	100*)	ტელევიზორი რეკორდი	210—00
16228	093*)	მაცივარი	200—00
16231	322*)	20 მანეთი	—
16244	086*)	300 მანეთი	—
16246	470*)	მაცივარი	200—00
16249	095*)	20 მანეთი	—
16253	294*)	30 მანეთი	—
16259	182*)	ავტომანქანა „მოსკვიჩი“	3461—25
16261	013*)	20 მანეთი —	—
16267	087*)	300 მანეთი	—
16272	431*)	30 მანეთი	—
16275	379*)	პიანინო	526—50
16278	366*)	30 მანეთი	—
16284	190*)	30 მანეთი	—
16288	059*)	ხალიჩა შალნარევი ზომით 1×1,85 კვ. მ.	16—00
16292	294*)	15 მანეთი	—
16298	451*)	15 მანეთი	—
16316	114*)	ფოტოაპარატი „ᲖᲝᲠᲙᲘ“	43—00
16326	440*)	პიანინო	526—50
16340	116*)	მაცივარი	200—00
16354	362*)	15 მანეთი	—
16355	251*)	ელექტროსამართებელი	22—50
16368	478*)	20 მანეთი	—
16377	226*)	სახვითი ხელოვნების ნაწარმოებები	111—40
16378	483*)	პიანინო	526—50
16426	267*)	20 მანეთი	—
16430	1—500	10 მანეთი	—
16431	258*)	მაცივარი	200—00
16453	179*)	20 მანეთი	—
16460	109*)	ტელევიზორი „რეკორდი“	210—00
16494	425*)	20 მანეთი	—
16503	391*)	15 მანეთი	—
16540	415*)	ტელევიზორი „რეკორდი“	210—00
16543	113*)	ხალიჩა შალნარევი ზომით 1×1,85 კვ. მ.	16—00
16550	330*)	30 მანეთი	—
16567	181*)	სახვითი ხელოვნების ნაწარმოებები	111—40
16575	033*)	ტელევიზორი „რეკორდი“	210—00
16583	441*)	ელექტროსამართებელი	22—50
16587	276*)	მაცივარი	200—00
16597	390*)	30 მანეთი	—
16598	401*)	30 მანეთი	—
16614	465*)	მაცივარი	200—00
16639	320*)	200 მანეთი	—
16644	144*)	საგზური საბჭოთა კავშირის ქალაქებში სამოგზაურად ტურისტული მატარებლით „საქართველო“	150—00
16665	066*)	მამაკაცის მაჯის საათი	28—00
16670	420*)	ავტომანქანა „ᲖᲐᲞᲝᲠᲝᲟᲔᲪᲘ“	2220—00
16673	083*)	სახვითი ხელოვნების ნაწარმოებები	111—40
16680	249*)	20 მანეთი	—
16698	204*)	ავტომანქანა „ᲖᲐᲞᲝᲠᲝᲟᲔᲪᲘ“